

--	--	--	--

Protokol over Sydslesvigsk Forenings Landsmøde den 6. november 2010 på Husumhus i Husum

Dagsorden:

1. Valg af mødeleder og protokolfører
2. Landsmødets lovlighed
3. Vedtagelse af den endelige dagsorden
4. Årsberetning v/
formand Dieter Paul Küssner
5. Regnskabsoversigt
6. Regnskabs- og revisionsudvalgets
beretning
7. Drøftelse og godkendelse af
årsberetningen samt decharge
8. De faste udvalgs beretninger
  - a. Teater – og koncertudvalget
  - b. Kulturudvalget
  - c. Årsmødeudvalget
9. Drøftelse af beretningerne
10. Valg af
  - a. medlemmer af forretningsudvalget
(§ 10, 10.3)
    - 1. næstformand
    - 1. bisidder
    - 1. suppleant
    - 2. suppleant
  - b. udvalg (§ 10, 10.4)
    - Teater- og koncertudvalget
    - Kulturudvalget
    - Årsmødeudvalget
11. Kontingent
12. Dato for næste års landsmøde
13. Eventuelt

Dieter Paul Küssner: Tak til The Du's for indledningen til landsmødet. Vi har hørt jer før, og det bliver jo flottere og flottere. Skøn sang og skøn musik - aktuelt. Og så er jeres sange i øvrigt meget moderne, så hvis nogen tror, at mindretallet ikke følger med i Danmark og det aktuelle, så er en af jeres sange jo tæt på virkeligheden. Og så hørte jeg i nogle af jeres sange, det er menneskeligt at fejle. Det er rigtigt, det er også menneskeligt at fejle i Kiel, men det er også menneskeligt at rette op på sine fejl. Tusind tak.

Formanden overrækker en blomsterbuket og en konvolut til hver af de to piger.

Kære venner. Det var indledningen med lidt festlig musik. Nu skal vi i arbejdstøjet!

På Sydslesvigsk Forenings vegne vil jeg gerne byde alle delegerede og øvrige medlemmer af Sydslesvigsk Forening hjerteligt velkommen til landsmødet her på Husumhus år 2010.

Og inden den særlige velkomst til vore gæster, vil jeg nu alligevel give Maxus den første velkomsthilsen. Maxus er 4 måneder og er i dag her sammen med sin mor, fordi hun er delegeret. Der kan I bare se, at Sydslesvigsk Forening spænder fra et år til 90 år - fra Maxus til Maren kan man godt sige. Kan I stikke den?

Men den særlige velkomst gælder selvfølgelig også vores gæster, i spidsen:

- Generalkonsul Henrik Becker-Christensen og frue
- Formand for Sydslesvigudvalget Kim Andersen kommer senere
- Medlem af Sydslesvigudvalget Torben Rechendorff
- Medlem af Sydslesvigudvalget Bente Dahl
- Medlem af Sydslesvigudvalget Lise von Seelen
- Repræsentanter for Grænseforeningen med 1. næstformand Jens Andresen i spidsen
- Repræsentant for Slesvig-Ligaen, Anne Margrethe Oesterle
- Formand for Oberst H. Parkovs Mindefond Wilhelm Klüver
- Sekretær for Oberst H. Parkovs Mindefond Niels Henriksen
- Fhv. minister og formand for dengang Femmandsudvalget J.K. Hansen og frue.

Der skal også lyde en hjertelig velkomst til repræsentanterne for de sydslesvigske foreninger og institutioner, som jo jævnligt mødes i Samrådet, og til pressen.

Inden vi går i gang med første punkt på dagsordenen, skal vi synge den foreslåede sang "Nu titte til hinanden", nr. 5, side 12, i vores sangbog.

1. Valg af mødeleder og protokolfører

Som I har set, lå der en ny dagsorden til jer på bordene. Der havde indsneget sig en mindre skrivefejl i den udsendte. Den rigtige dagsorden er den, der ligger foran jer. Og ifølge den dagsorden skal vi have valgt en mødeleder og en protokolfører. Forretningsudvalget har allieret sig med SSW's landssekretær Martin Lorenzen, og foreslår ham som mødeleder, medmindre der er andre, der gerne vil lede mødet. - Det lader ikke til at være tilfældet. Dermed er Martin Lorenzen valgt. Tillykke.

I øvrigt skal vi også have udpeget en protokolfører. Som I ved, optages vort landsmøde på cd for senere at blive udskrevet som landsmødets protokol. Ansvar for denne proces har generalsekretær Jens A. Christiansen. Jeg foreslår derfor, at generalsekretæren står som protokolfører. Det er også gået hen og er blevet et nemt job.

Er der nogen indvendinger imod det? - Det er der ikke. Tak.

Jeg overlader nu det hele til landsmødets mødeleder, Martin Lorenzen.

Martin Lorenzen: God morgen. Tak for valget. Jeg glæder mig til dagen og håber, vi får et godt landsmøde. Og jeg er også glad for, at jeg kunne komme til landsmødet. Det var lidt hårdt at køre fra Flensborg, fordi vi skulle køre en stor omvej pga. vejarbejde. Da jeg kørte igennem Kollund, tænkte jeg, nu er der noget galt, men det viste sig alligevel at være den rigtige vej. Nu, hvor vi taler om trafikale problemer, skal jeg starte med at få fjernet nogle vogne. Der står i alt fem vogne forkert på gården. De skal fjernes straks.

Mødelederen læser de forskellige nummerplader op.

Jeg går til

2. Landsmødets lovlighed

Allerførst skal jeg konstatere, at landsmødet er lovligt indvarslet. Ifølge vedtægterne § 10, afsnit 10.1 (1), skal landsmødet afholdes hvert år inden 1. december og indkaldes skriftligt af forretningsudvalget med mindst 8 ugers varsel, altså inden lørdag den 11. september 2010.

Af indkaldelsen fremgår, at den er dateret den 6. september 2010, og den blev sendt ud den 7. september 2010.

Dermed kan jeg konstatere, at landsmødet er rettidigt indvarslet.

Ligeledes fremgår det af vedtægterne § 10, afsnit 10.1 (1), at dagsordenen og indkomne forslag udsendes mindst 2 uger før landsmødet, altså inden lørdag den 23. oktober 2010.

Dagsordenen med indkomne forslag samt den 'blå beretning' blev sendt ud den 18. oktober 2010.

Endvidere står der i vedtægterne § 10, afsnit 10.2 (5), at landsmødet indvarsles i Flensborg Avis eller på anden måde. Det skete torsdag den 8. september 2010 på SSF's KONTAKT-sider. Ud over at alle delegerede fik en indvarsling tilsendt, blev Landsmødets dagsorden omtalt torsdag den 28. oktober 2010 på SSF's KONTAKT-sider.

Er der bemærkninger til dette? - Det kan jeg ikke se, og dermed kan jeg konstatere, at landsmødet er lovligt.

Inden jeg går videre med punkt 3, skal jeg opfordre dem, der ønsker at overbringe en hilsen, til at meddele det til generalsekretæren.

Så går vi videre til

3. Vedtagelse af den endelige dagsorden

Formanden har allerede nævnt, at der har indsneget sig en lille fejl under pkt. 10 i den udsendte dagsorden. Rigtigt skal det hedde, at der i dag skal vælges en 1. næstformand. Men den rigtige dagsorden ligger jo nu på jeres bord, så

der skulle ikke være nogen problemer i det. Er I indforståede med den dagsorden, med den ændring? – Det tolker jeg som om I er indforståede og går dermed ud fra, at den er godkendt af forsamlingen.

Så skal vi udpege stemmetællere til de valg, der er på dagsordenen. Som sædvanlig er de delt op i to grupper. Forretningsudvalget foreslår, at 1. tællekommission består af Viggo M. Petersen, Marike Hoop, Jette Jochimsen, Finja Schulz, Anita Geipel. Til den 2. tællekommission foreslås Lars Petersen, Gudrun Petersen, Per Dittrich, Tine Andresen og Lisbeth Kochanski.

Jeg kan meddele, at der er 141 delegerede af i alt 195 mulige stemmeberettigede til stede.

I øvrigt stilles der i vedtægterne ikke krav om et bestemt antal delegerede, for at landsmødet er beslutningsdygtigt. Landsmødet er derfor beslutningsdygtigt.

Ved samme lejlighed skal jeg gøre opmærksom på, at det under landsmødet ikke er muligt for de delegerede at overdrage deres stemme til en anden person.

Inden vi går over til pkt. 4, dispenserer vi fra landsmødet, fordi der er nogle, der vil overbringe en hilsen.

Vi starter med generalkonsul Henrik Becker-Christensen.

Generalkonsul Henrik Becker-Christensen:
Kære landsmødedeltagere. Jeg vil gerne overbringe jer en hilsen fra den danske regering og fra Dansk Generalkonsulat. Grethe og jeg har som vanligt glædet os til at være sammen med jer her i dag.

Og der er jo unægtelig sket meget, siden vi var forsamlede her sidste gang. Og det gælder ikke mindst i det sidste halve år, så at sige fra årsmøderne i slutningen af maj til nu.

Omdrejningspunktet har i den forløbne tid været udmeldingen om ophævelsen af ligeberettigelsen mellem de danske skoler og de offentlige skoler og en reduktion af elevtilskuddet til de danske skoler fra 100 pct. til 85 pct. af gennemsnitsudgiften i de offentlige skoler.

I mindretalspolitisk sammenhæng vil det i prak-

sis sige, at tiden bliver skruet mindst 25 år tilbage til årene før indførelsen af ligeberettigelsen i 1985. Hertil kommer, hvad der er nok så alvorligt, at det også vil blive et hårdt slag for det danske skolevæsen i Sydslesvig. Det er derfor forståeligt, at I og mange andre inden for og uden for det danske mindretal har reageret, og at I på forskellig vis har givet jeres mening til kende i denne sag.

Det gælder også det officielle Danmark. Den danske regering har her hæftet sig ved det principielle spørgsmål i sagen: At den hidtidige ligestilling mellem mindretal og flertal ophører, og at de danske skoler dermed ikke længere i praksis har status som offentlige skoler for det danske mindretal. Tilsvarende springer det i øjnene, at de danske skoler bliver dobbelt ramt – først med en reduktion på 15 pct. og derpå besparelser på linje med de offentlige skoler. I flere sammenhænge er der derfor fra dansk side givet udtryk for ønsket om, at der kan findes andre løsninger, som ikke fører til et brud med princippet om ligestilling mellem danske og tyske skoler, og som ikke rammer det danske mindretal disproportionalt. Hvordan det vil gå i den aktuelle sag, skal jeg ikke spå om, i hvert fald ikke her.

Derimod vil jeg gerne benytte lejligheden til at komplimentere jer og de mange andre aktive inden for det danske mindretal for den opbakning, I har givet de danske skoler. Det viser, at det er en sag, der angår hele mindretallet.

Som I vil huske, så var det kun få dage før årsmøderne i slutningen af maj, at spareplanerne på skoleområdet blev kendt offentligt. I vil også huske, at det kom til at præge årsmøderne som helhed, og her ikke mindst de mange årsmødetaler og hilsener fra danske politikere. I den aktuelle situation var disse tilkendegivelser en stor støtte for det danske mindretal.

Det rører ved et andet forhold, nemlig tilrettelæggelsen af årsmøderne, som er et tilbagevendende emne ved SSF's landsmøder.

Fra tid til anden er der røster fremme om, at man, som et forsøg på at modernisere årsmøderne, skal afskaffe hilsener eller i hvert fald reducerer hilsener og taler nordfra. Det vil jeg advare stærkt imod. Hvis man gør det, fjerner man den platform, hvor danske politikere og andre venner af det danske mindretal kan

komme til orde i en offentlig sammenhæng her i Sydslesvig. Og dermed en mulighed for, at de pågældende kan give mindretallet deres støtte. Det vil uden tvivl også svække motivationen for de pågældende til at deltage i årsmøderne, og dermed svække kontakten over grænsen. Også her gælder en tidligere statsministers ord om, at: Så længe I holder fast i os, holder vi fast i jer.

Afslutningsvis vil jeg gerne sige tak til formanden, til generalsekretæren og andre aktive i Sydslesvigsk Forening for et meget, meget godt samarbejde med generalkonsulatet.

Med disse ord vil jeg ønske jer et fortsat godt landsmøde.

Martin Lorenzen: Vi fortsætter med Lise von Seelen.

Medlem af Sydslesvigudvalget, Lise von Seelen, Socialdemokratiet: Kære landsmødedeltagere. Mange tak for invitationen til at være med her. Jeg vil gerne bringe jer en socialdemokratisk hilsen her på landsmødet. Det år, der er gået, har været et rigtigt travlt år. Vi har haft travlt i forbindelse med Sydslesvigloven, og det har været en stor glæde og fornøjelse som politiker at være med i det forberedende arbejde, for at den lov kunne se dagens lys. Glæden er forbundet med det engagement, kredse herved har lagt i, at vi kunne få den lov, som jeg tror, vil være til gavn for hele mindretalsarbejdet i vores landsdel.

Også det sidste halve år har været en travl tid, fordi vi har set de uretfærdige besparelser, som Kiel-regeringen har annonceret. Også i den forbindelse kalder det på engagementet hos jer, og jeg er fuld af beundring over alle de kræfter, I kan mobilisere, når det, I står for og det, I holder af, på den måde uretfærdigt blev angrebet. Det er forbilledligt, at I på den måde kan holde sammen, og jeg vil sige, at dette år har kaldt på mange forskellige følelser. Jeg har i hvert fald haft en stor glæde ved loven, men jeg har også haft en stor skuffelse grænsende til vrede over de besparelser, som har kaldt på så mange kræfter så mange steder. Vi må håbe, at de lander et helt andet sted end dér, hvor de tog deres udgangspunkt.

Men vi vil gerne takke jer for engagementet og for den store gæstfrihed, som vi altid bliver mødt med, når vi kommer herved til jer, og for den

åbenhed, som I også møder os med. Tak for det.

Martin Lorenzen: Jeg giver ordet til Jens Andresen.

1. næstformand for Grænseforeningen, Jens Andresen: Tak for muligheden for at overbringe en hilsen her fra Grænseforeningen og specielt fra vores formand Finn Slumstrup, som er forhindret i at deltage i mødet her i dag. Jeg vil også gerne indlede med at lykønske Sydslesvigsk Forening, men også alle andre af mindretallets organisationer med det sammenhold, der præsteres, når erhvervede, naturligt berettigede rettigheder drages i tvivl. Jeg synes, det er godt gået.

Grænseforeningen og Sydslesvigsk Forening har gennem årene haft megen tilknytning til hinanden, og vi har tradition for et omfattende og godt samarbejde. Men som alle foreninger undergår vi hver især en fornyelsesproces, og der bliver rettet forstærket fokus på nye opgaver. Én af de opgaver, som jeg godt vil drage frem her, er dansk kultur i sydslesvigsk betydning for den danske nationalstat. Det er egentlig et budskab, som mindretallet, men også folkeoplysende organisationer som f.eks. Grænseforeningen må sætte fokus på i de kommende år og prøve at skabe forståelse for. Jeg vil godt understrege, at det ikke er en ny opgave for Grænseforeningen, men erkendelsen af behovets størrelse er nok af nyere dato. Og det nye er vel, at Grænseforeningen vil prioritere den opgave. Dertil kommer den erkendelse, at den tidligere rolle for foreningen som pengeindsamlende tilskudsgiver er blevet vanskeliggjort i betydeligt omfang. Manglende forståelse for mindretallets behov for støtte har vanskeliggjort succesen med pengeindsamlingen samtidig med, at Grænseforeningens renteindtægter ikke længere har tidligere tiders omfang.

Vi skal sætte fokus på mindretallets betydning og tilstedeværelse af dansk kultur i Sydslesvig. En af måderne at gøre det på, er at understrege vigtigheden af betydningen af mindretallet som brobygger og som katalysator i grænseregionen. Mindretallets medlemmer kan tilføre såvel det danske som det tyske samfund nogle værdier, og det er disse værdier, vi skal sætte mere fokus på. Fokus på historien har været vigtig, og historiens betydning for et nationalt mindretal skal ikke forglejnes. Men når historien for den almindelige borger mest får karakter af under-

holdning og den dokumentariske rolle overses, så er det, at dette produkt af historien - og det kan man jo sige, mindretallet er - skal finde sin rolle i den verden, vi lever i i dag, altså i nutiden, og gøre opmærksom på den.

Jeg vil godt her fremføre et projekt, som ofte er blevet lidt misfortolket, men som netop er et forsøg på denne gøre opmærksom på, hvad et mindretal også kan indeholde. Det er det integrationsprojekt, som Grænseforeningen er medvirkende til. Grænseforeningen har jo egentlig ikke som opgave at løse integrationsopgaver, i hvert fald ikke i større omfang end alle andre samfundsborgere har det i den globale verden af i dag. Men Grænseforeningen ser det som sin opgave at gøre opmærksom på, at det danske mindretals medlemmer kender noget til visse vanskeligheder, som for en fremmed kan virke uforståelige ved mødet med en ny kultur tilhørende et flertals samfund. Andre kvalifikationer i andre sammenhænge trænger til at komme mere i fokus, og vi i Grænseforeningen glæder os derfor til at drøfte strategier og konkrete projekter, der både kan højne bevidstheden om danske kulturelle værdier samt specielt gøre opmærksom på, hvad mindretallet naturligt kan bidrage med i processen med at sikre og forbedre værdier i det danske fællesskab.

Jeg vil godt sige tak for lidt krydrede, men trods alt gode drøftelser i det forløbne år, og ønske et godt landsmøde.

Martin Lorenzen: Tak. Så giver jeg ordet til Anne Margrethe Oesterle.

Repræsentant for Slesvig-Ligaen, Anne Margrethe Oesterle: Jeg siger også tak for invitationen som repræsentant for to organisationer. Det blev jo allerede sagt, at mit navn er Anne Oesterle, jeg er dansk sydslesviger, bor også i Sydslesvig og har gjort det siden 1974. Men hvorfor står jeg nu her på talerstolen ved SSF's landsmøde? Jo, fordi jeg i dag repræsenterer Slesvig-Ligaens styrelse. Vores formand Flemming Radsted Madsen ville gerne være kommet, men er desværre forhindret. Derfor bad han mig overbringe en hilsen her fra Slesvig-Ligaen, hvilket også hermed bliver gjort og det med et stort varmt hjerte.

Men ud over denne hjertelige hilsen vil jeg gerne sige et par ord mere, jeg kan simpelthen

ikke lade være. Men det bliver ikke så langt, så I skal ikke være bange.

Slesvig-Ligaen har jo i årenes løb med vores motto 'hjælp til selvhjælp' skænket Sydslesvig mange penge. Også Husum såvel som en del nærliggende byer er i tidens løb blevet tilgode-set med ret så pæne beløb. Det ville være for meget at nævne nøjagtig til hvad, men Slesvig Ligaen har gjort det med glæde, og vil også i fremtiden støtte Sydslesvig og hermed også til SSF.

Inden jeg slutter, vil jeg også bringe en hilsen fra en af SSF's mindste foreninger, nemlig fra Gettorf. Til dem, der ikke er så gode til geografi, vil jeg sige, at Gettorf er en lille by mellem Egernførde og Kiel. Den har kun 5.000 indbyggere, og jeg nævner indbyggertallet for at fortælle, at SSF Gettorf har samme antal medlemmer, blot beder jeg jer fjerne de sidst to nuller. Men vi eksisterer, og det ganske udmærket. Det er også udmærket, at jeg er blevet delegeret til landsmødet her i vestkystens hovedstad, selvom flensborgerne jo nu nok bliver fornærmet nu, fordi de tror jo, at det er Sydslesvigs hovedstad. Det er første gang, jeg faktisk er i Husum. Hidtil har jeg kun kørt igennem for at komme ud til alle de smukke øer, der ligger ved Vesterhavet eller, som I siger hernede, nordsøen. Men jeg kan sige, efter det, hvad jeg har set indtil nu, at Husum jo er et besøg værd. Måske skulle jeg gøre lidt mere ud af det.

Til sidst siger jeg tak for jeres eventuelle opmærksomhed.

Martin Lorenzen: Tak. Nu har Per Gildberg bedt om ordet.

Formand for Skoleforeningen, Per Gildberg: Kære venner. Efter lange intensive forhandlinger i årene 2001-2004 fik Dansk Skoleforening for Sydslesvig i afslutningskommunikéet bekræftet sin særstilling blandt de private skoler i Slesvig-Holsten, quasi som den offentlige skole for det danske mindretal. Og hvorfor? Jo, fordi der ikke findes en alternativskole for medlemmer af mindretallet. Dansk Skoleforening er "Regelschule" for mindretallet. I skolen opfylder vi alle krav som i den offentlige skole, vore børn forlader skolen med afgangspapirer, som alle - til 100 pct. - opfylder de krav, som stilles i den slesvig-holstenske skolelov. Derfor blev også vores skole, eksplicit og anderledes

end alle andre privatskoler som sammenlignelig med den offentlige skole, nævnt i den slesvig-holstenske skolelov af 2007.

Chokket, skuffelsen og forargelsen var derfor stor, da vi den 26. maj i år fik meddelt, at så selvfølgelig, så logisk forståeligt og retfærdigt skulle man ikke se det hele. Nej, regeringskoalitionen mente, at 85 pct. retfærdighed og 85 pct. ligestilling var godt nok for børn fra det danske mindretal. Ja, så var vores reaktion derefter.

I tiden efter den 26. maj har vi så i mindretallet protesteret mod denne manglende forståelse for ligestilling, mod denne diskriminering og mangel på solidaritet i det samfund, vi lever i på så mange forskellige måder. Blandt andet har vi protesteret ved aktioner på Slesvig-Holstendagen i Rendsborg, ved vore egne landsmøder, ved flotte fredelige demonstrationer en række steder i juli måned og ved en kæmpe underskriftsaktion med mere end 51.000 underskrifter, afleveret til landdagspræsident Geerds.

Og derfor står jeg her i dag: For at takke jer alle, og i dag specielt SSF, både centralt, navnlig gennem formand Dieter Paul Küssner og generalsekretær Jens A. Christiansen, men også alle SSF-medlemmer lokalt, for den hjælp, den indsats og den solidaritet, I alle har vist i de sidste måneder. I har i al tydelighed vist, at vi står sammen, vi er sammen det danske mindretal i Sydslesvig. Vi kæmper for vor ret som borgere i Slesvig-Holsten på samme måde, som vi accepterer vore pligter som samfundsborgere.

Indtil nu ved vi intet om resultaterne af besparelsesforslaget. Jeg kan derfor desværre ikke komme med en positiv tilbagemelding efter vore protester og aktioner. Men jeg kan ikke tro, at det hele ikke har gjort indtryk på demokratisk valgte politikere.

Tak for indsatsen, og fortsat et godt landsmøde.

Martin Lorenzen: Mange tak for hilsenerne.

Nu genoptager vi landsmødet, og inden vi går videre med formandens årsberetning, vil jeg lige nævne, at der ligger et udkast til en resolution til den slesvig-holstenske landsregering ved jeres pladser. Den indgår i beretningen, og vi drøfter og beslutter den under pkt. 7.

4. Årsberetning v/ formand Dieter Paul Küssner

Siden sidste års landsmøde har vi mistet både venner i Danmark og medlemmer i vores forening. Mange har været aktive på distriktsplan, i udvalg, styrelser og råd. De har alle været med til at fremme og styrke det danske og frisiske i Sydslesvig. Vi vil huske dem, og vil huske deres indsats. Lad os rejse os for at mindes dem.

Alle tilstedeværende rejser sig.

Tak.

Overskriften over dette års formandsberetning, der jo også afspejler arbejdet i hovedstyrelsen og forretningsudvalget, hedder:

Kæmp for alt, hvad du har kært.

Indledningsvis vil jeg minde om, at hidtil har grænselandets samfundstraktat, hvor jo både frisiske og danske mødes med det tyske flertal, stået som et med hinanden og et for hinanden.

Sådan indleder jeg min skriftlige beretning og fortsætter: "Grænselandet er som en gammel lavaslette, hvor tre kulturer, tre sprog og tre nationaliteter færdes hjemmevant. Mestendels optaget af deres eget, men når det gælder samfundsopgaverne: fordelingspolitik, arbejdspladser, uddannelse, social tryghed og investeringer i fremtidige udviklingsmuligheder for grænselandets trivsel, så handler de tre nationaliteter i en fælles forståelse af ansvaret for dette grænseland: kultur- og samfundsbroen mellem Danmark og Tyskland. En fælles ansvarlighed, der den sidste snes år har fået os til at definere samfundstraktaten mellem de tre folk som et med hinanden og for hinanden."

Jeg har tidligere for vores hovedstyrelse tegnet et ganske vist forenklet billede af vores kulturelle virke, sådan som det både før og efter dette landsmøde tegner sig i distrikter og amter. Et rigt og varieret kulturtilbud udfolder sig i vore forsamlingshuse, skolestuer, koncert- og teatersale. Ved vore tusindtallige møder over hele landsdelen er der flag på bordet, kaffe og kager med den vigtige nabosamtale følger foredrag eller optræden, mens sangbogen er med til at binde os sammen i et foreningssydslesvig, der bæres af glæden ved fortsat at kunne leve en dansk-sydslesvigsk kulturhverdag, hvor vi har hjemme. I Sydslesvig – landet, hvor Danmark

begynder og Tyskland ender.

Et integreret mindretal på egne betingelser

For de danske sydslesvigere og for Danmark er der ingen tvivl om, at Danmark begynder i vore børnehaver, skoler, ungdomsklubber, kirker, plejehjem og foreninger. Og flertallet af vore naboer i regionen erkender og mange respekterer, at det danske mindretal er en ligeværdig og positiv kraft i den mellemfolkelige forbindelse mellem naboerne Tyskland og Danmark. Samtidig er vi et selvstændigt og unikt nationalt mindretal, der på egne betingelser realiserer en integreret tysk hverdag med det danske tilhørsforhold som en uomgængelig klangbund.

At fastholde denne danske klangbund – det ubrydelige folkelige fællesskab med danske mennesker – er mindretallets vilkår, hvis vi vil være et nationalt mindretal. Vi har valgt den danske vej i grænselandet; netop derfor yder Danmark sin storslåede støtte til vore skoler, avisen, biblioteket, kirken, ungdommen og Sydslesvigsk Forenings danske kulturarbejde.

Men vi er samtidig et integreret mindretal i en tysk hverdag. Vi er borgere i Slesvig-Holsten, der yder som enhver anden borger: skat og borgerlige forpligtelser. Vi er et anerkendt nationalt mindretal i Tyskland, der ifølge nationale og internationale aftaler er sikret rettigheder og beskyttelse for kulturel autonomi og sikret mod assimilation.

Også SSF rammes hårdere af besparelser

Sådan var det, og sådan er det fortsat, når det gælder Danmarks fastholden i det danske mindretal. Men sådan er det ikke mere, når det gælder Slesvig-Holstens mindretalsforpligtelse. Kiel-regeringen har efter årtiers bestræbelser for et fredeligt og ligeværdigt samarbejde mellem grænselandets nationaliteter fravalgt borgfreden og udsat det danske mindretal for særlige besparelser, der kun rammer mindretallet.

Det er derfor ikke mærkeligt, at hele mindretallet både før, under og efter sommerpausen sammen med det politiske og folkelige Danmark ihærdigt har værget sig mod Kiel-regeringens mindretalsfjendske kurs. SSF har aktivt deltaget i den store folkelige demonstration mod særsparerunden kort før sommerferien. Vi har deltaget i strategimøder og forfattet resolutioner og protestbreve også til Europarådet. I den sammenhæng har vi også påpeget, at nok har

de varslede besparelser for vort skolevæsen første prioritet for protesten, men også mindretallets kulturarbejde rammes uforholdsmæssigt hårdt – for SSF betyder det 5 pct. besparelser allerede i år, og 15 pct. hvert de kommende to år – idet vore tilskud i mere end en halv snes år har været uforandrede dvs. uden pristalsregulering og lønfremskrivninger.

Lægger vi dertil, at vi ofte i kommunal- og kreds-sammenhæng nægtes de »frivillige« ydelser, så rammes også det kulturelle arbejde hårdere end den tyske flertalsbefolkning ditto. Den økonomiske ligestilling må fremover også omfatte de »frivillige« ydelser, som det tyske samfund udlodder af vore fælles skatteindbetalinger.

Danmark bør aflastes

Der er mildest talt tale om en synlig og mærkbar forskelsbehandling af det danske mindretal set i forhold til de slesvig-holstenske spareplaner for den tyske flertalsbefolkning. For mig er det vigtigt at fastholde, at vi naturligvis er rede til at acceptere nødvendige besparelser fra slesvig-holstensk side, hvis ligestillingsprincippet overholdes.

Selvom mindretalsliv ofte er mere ressourcekrævende, kræver vi ikke positiv særbehandling lige nu. De merudgifter, det kræver, bæres nemlig for tiden af Danmark – og uden den støtte havde vi ikke et fuldgyldigt og ligeværdigt kulturliv i Sydslesvig! Det vi rejser os imod, er forskelsbehandlingen og den manglende retfærdighed i fordelingen af samfundsgoderne. Og hvis den endelige ligestilling opnås ad åre, så vil Danmark kunne aflastes, så landet ikke behøver at stå for næsten 70 pct. af mindretalsstøtten i grænselandet. Virkeligheden i dag er en anden.

85 pct. af hvad en skoleelev koster det tyske offentlige skolesystem, det må være nok for en dansk elev. 15 pct. mindre, fordi vi er danske. Og selvom skoleloven siger 100 pct. - hvad så? Så ændrer vi loven! Det er den nye slesvig-holstenske mindretalspolitik i år 2010.

Det med procenter og forskelsbehandling kender mindretallet fra før. Vi troede bare, at Bonn-København erklæringerne, de europæiske mindretals- og sprogpakter, regionsamarbejdet mellem Syddanmark og Slesvig-Holsten og det gode naboskab mellem Tyskland og Danmark havde styrket og sikret mindretalspolitikken i

Slesvig-Holsten, gjort det danske mindretal til ligeværdige borgere.

Men vi er tilbage, hvor forskelsbehandlingen defineres af tyske politikere. Tidens national-konservative strømninger taler da også om 'die deutsche Leitkultur'; og samme kræfter har hidtil nægtet at sikre de fire tyske nationale mindretal en anerkendende paragraf i den tyske grundlov.

Som vi ved, har Slesvig-Holsten endnu ikke sikret Sinti-Roma i Landesverfassung; en sikring friserne og vi har. Men tidens politik viser jo, at det næppe er det papir værd, den er skrevet på.

Efter 20 års intensiv forsoningspolitik, brobygning og vilje til at fremhæve styrkerne ved grænselandets flernationale kulturliv, tager den slesvig-holstenske Leitkultur over og definerer, hvem der er mere værd end andre. Som nævnt, det med procentforskelle og mindre værd, det kender vi.

Afgrænsning og forskelsbehandling før

Da de danske sydslesvigere i 1920 oprettede deres egen private realskole, der senere blev til Duborg-Skolen, som et korrektiv til den nødtvungent oprettede offentlige danske skole i Flensborg, der holdningsmæssigt ikke altid var danskvenlig, skrev den tyske avis Flensburger Nachrichten: "Og så vil vi rejse en mur omkring den første danske kulturborg i det tyske Flensborg – og over den kan ingen flygte – og snart skal det vise sig – at den danske skole var en dødfødsel." Det var 1920.

I nazitiden, hvor den nationalsocialistiske fædrelandspatriotisme havde godt fat i de slesvig-holstenske borgere, oplevede det danske mindretal udstrakt chikane. For at bevare arbejde, socialhjælp og eksistensen blev mange sydslesvigere tvunget til at tage deres børn ud af den danske skole og presset til at melde sig ud af den danske kulturforening. Begrundelser for dette skridt blev ofte meddelt i vores Flensborg Avis.

Og nu vi er ved procenterne for ligeværd eller forskelsbehandling. Tidligere SSF-formand Niels Bøgh Andersen fortæller i sine erindringer, at han som borgmester i Harreslev lige efter krigen fandt dokumenter, der fastslog forskelsbehandlingen over for det danske mindretal i nazitiden. I sager om kommunale tilskud til tandlægehjælp forelå følgende instruks til

embedsværket: "Nationalsocialister kan få 100 pct. hjælp, borgerlige og gode socialdemokrater 50 pct. - danskere og kommunister ikke over 25 pct."

Det andet og solidariske Slesvig-Holsten

Isolation, tvang og forskelsbehandling – alt det, der skaber ufred i et flernationalt grænseland, troede vi, de sidste mange års dialog og samarbejdsvilje havde afmonteret, så vi tillidsfuldt sammen kunne udvikle grænselandet til en model for grænseregioner i Europa.

Nu oplever vi, at Slesvig-Holsten har opgivet modellen – og Danmark står ene som garant for en forbilledlig mindretalspolitik. Lykkeligt for os, at Danmark ikke vil glemme os, at Danmark holder fast i os; og jeg kan garantere, at vi holder fast i Danmark for sammen med det andet Slesvig-Holsten, der har lært af historien, og som solidarisk støtter mindretallet i ligestillingskravet – sammen med dem vil vi fastholde drømmen om et grænseland, der samdrægtigt arbejder for fred og forståelse i landet, hvor Danmark og Tyskland mødes.

Den drøm bliver også beskrevet i vores jubilæumsårbog af Danmarks statsminister Lars Løkke Rasmussen, der jo netop fortæller, at vi er en del af den danske familie. Læs den! Det er en varm hilsen til os.

Sammen er vi stærke

Det sidste halve års pres overfor mindretallet har på afgørende vis styrket mindretallet indadtil. Vi har oplevet en enestående solidarisk støtte fra det folkelige og politiske Danmark; og selv har vi kvitteret ved at demonstrere vilje til sammenhold og samarbejde.

Kompetencestridigheder og højtråbende uenighed i mindretallet er et overstået kapitel. Allerede inden Kiel-regeringens anslag mod vort skolevæsen havde vi fundet sammen i et fornuftigt samvirke for det overordnede fælles mindretalsvirke. Ikke mindst forhandlingerne omkring SSF's vedtægtsændringer, der blev vedtaget af vort sidste landsmøde, og de derpå følgende forhandlinger om en revideret samarbejdsaftale for mindretallets Samråd har bidraget til den enighed, der præger samarbejdet mellem mindretallets organisationer for tiden.

En enighed, der har haft kolossal effekt i kampen for ligestilling. Alle mindretallets organi-

sationer, men ifølge arbejdsdelingen i mindretallet især SSW, Skoleforeningen og SSF, har solidarisk og konstruktivt bidraget i kampen mod uretfærdigheden. I formandens skriftlige beretning hedder det:

Samrådet lettere modificeret

”Den modererede ændring af vore vedtægter ved sidste landsmøde banede samtidig vejen for en fornuftig justering af Samrådets aftalegrundlag. Med den nu klare ansvarsfordeling for overordnede mindretalsanliggender, hvor SSW og SSF sammen med Skoleforeningen løser opgaver til fælles bedste, har mindretallet fundet ro til igen at løfte i flok.

Det nødvendige samarbejde har fundet en form, der for tiden står sin prøve både i forhold til Danmark, der kræver åbenhed og ansvarlighed i forhold til de danske bevillinger, men især over for den ændrede mindretalspolitik, der kendetegner den slesvig-holstenske regering.

Formelt er ændringerne i samrådsaftalen få. Samrådet har igen et formandskab, hvor formanden vælges for to år ad gangen. Sekretariatsfunktionen har adresse på Flensborghus, og medlemmer af Samrådet kan ikke være repræsenteret i flere organisationsbestyrelser. Vedtagelsen af den nye samarbejdsaftale har imidlertid styrket viljen til et fremadrettet og mere tillidsfuldt samarbejde for mindretallets ve og vel. Denne genopdagede samarbejdsvilje har været en uvurderlig hjælp i kampen mod den slesvig-holstenske landsregerings diskrimineringsplaner overfor mindretallets skolevæsen. Ingen i Samrådet har været i tvivl om, at her gjaldt det om at kæmpe for alt, hvad vi har kært. Jeg er sikker på, at enigheden også kan bære, når vi igen kan koncentrere os om udformningen af den sydslesvigske hverdag.”

Viljen til at samarbejde om mindretallets fælles bedste kom også til udtryk, da den danske rigsrevision kastede et kritisk blik på den danske Sydslesvig-bevilling. Vi blev klar over, at den danske statsbevilling ikke er en rygmarvs-kontrakt, men at det moderne Danmark kræver indsigt i og føling med, hvad de betroede midler bruges til i kulturarbejdet for dansk sprog og kultur her i mindretallet. Den problemstilling kommenteres i den skriftlige beretning som følger:

Mediestrategier for mindretallet også i samarbejde med Grænseforeningen

”Den danske rigsrevisions kritiske fokus på Sydslesvig-bevillingen, der resulterede i en Sydslesviglov, der også indebærer økonomisk støtte til oplysningsarbejde om Sydslesvig enten i samarbejde med Grænseforeningen eller til f.eks. oplysningsforbund, blev et vigtigt omdrejningspunkt for sidste års folketingsur, hvor Grænseforeningen præsenterede sin nye profil som folkeoplysende forening.

Grænseforeningens reviderede selvforståelse indebærer bl.a., at man går fra en indsamlingsorienteret støtteforening for mindretallet til en folkeoplysende aktør i Danmark. Det betyder bl.a. farvel til lotteri og indsamlinger og goddag til ansøgning om statsmidler under den nye Sydslesviglov til oplysning om grænselandet og det danske mindretal. Grænseforeningen åbner samtidig op for et mere generelt mindretalsengagement via FUEV og med et større integrationsprojekt med mindretalsambassadører i front.

Grænseforeningen vil vedtægtsbestemt og ganske naturligt fortsat være den store danske folkelige forening for samvirket mellem danske nord og syd for grænsen; men altså nu målrettet folkeoplysende. Og nyt for os, også andre folkelige foreninger og folkeoplysningsforbund kan fremover søge støtte for oplysende projekter, der skal synliggøre det danske mindretal for det offentlige Danmark. Alt sammen initiativer, der på sigt kan styrke sammenholdet mellem Danmark og Sydslesvig.

Nye veje for Sydslesvigformidlingen

I den sammenhæng er Sydslesvig og SSF udfordret. Vi må bidrage til at finde aktuelle berøringsflader mellem vores hverdag og Danmark, og finde nyttige samarbejdsprojekter, der ikke kun bygger på historiske forpligtelser, men i stedet byder på en merværdi for det danske samfund.

Vi bør udvikle konferencetemaer, besøgsprogrammer og nye forenings- og kommunevenskabs-forbindelser, der både omfatter nærkontakt med mindretalslivet, men også gør brug af vores særlige adgang til at formidle kontakten til grænselandets tyske og frisiske verden. Mindretallet som bro og formidler til et godt naboskab. I den sag kan vi ikke kun vente på, at andre skal tage initiativet. Vi må tage ske-

en i egen hånd og sammen med Sydslesvigs øvrige organisationer finde en moderne form for formidling af vores mindretalsliv.

Vil vi på lystavlen hos de nye generationer i Danmark, kræver det en stor egenindsats. Samrådets medieudvalg har bl.a. foreslået en tæt kontakt mellem organisationernes pressemedarbejdere, og på sigt ansættelse af en uafhængig journalist for mediestrategier. Flensborg Avis har i den sammenhæng foreslået udgivelsen af et mindretalsmagasin, der på tværs af organisationerne oplyser om vort omfattende arbejde.

Tiden er ikke til nye udgifter, men SSF har foreslået, at vores aftale med avisen om fire magasinudgivelser i KONTAKT-regi kan omformes til en forsøgsordning, så ideen med et mindretalsmagasin kan afprøves. Forslaget er modtaget positivt af Samrådet.

Sydslesvigloven og Sydslesvigudvalget

Sydslesvigloven, der blev enstemmigt vedtaget af Folketinget, lovfæster tilskudsordningerne for det danske mindretal i Sydslesvig. Lovens formål er at støtte aktiviteter til gavn for det danske mindretal i Sydslesvig. For at sikre forbindelsen mellem folketinget og de sydslesvigske organisationer nedsættes et Sydslesvigudvalg.

SSF ser loven som en styrkelse af båndene mellem Danmark og Sydslesvig, og desuden sikrer den stabilitet for vores arbejde. Der er grund til at takke Folketinget og Sydslesvigudvalget for dette fremadrettede initiativ til gavn for samarbejdet mellem Danmark og Sydslesvig. Endnu engang har Danmark bekræftet kontrakten fra 1920 – vi er ikke glemt!”

Sydslesvigsk Forening

Det er en kontrakt, der i høj grad også forpligter SSF. Vi har i vores formålsparagraf den klare målsætning, 'at pleje det danske sprog, værne om og fremme dansk og nordisk kultur og drive dansk folkeligt virke i Sydslesvig'. En målsætning, der har lange rødder tilbage i tiden, hvor Borgerforeningen i Flensborg, foreningen Ydun og siden Den slesvigske Forening lagde grunden til dagens arbejde.

Vil man vide mere om mindretallets særlige historie, så arbejdes der på højtryk i SSF's Danevirke Museum med en mindretalsudstilling, der fortæller vores historie i eget regi. En

udstilling, der er opbygget i et nært samarbejde med Museum Sønderjylland, som vi har en samarbejdsaftale med.

Danevirke Museum er med denne udstilling blevet et væsentligt aktiv i formidlingsarbejdet omkring det danske mindretal. Ligeledes i et yderst positivt samarbejde med Stiftung Gottorp kommer Danevirke sandsynligvis på Verdens Kulturarvsliste, Peter Huber ja eller nej. Og netop Danevirke, der symboliserer tidligere tiders front, har udviklet sig til et brobygningsprojekt, hvor danske og tyske søger at formidle den fælles historie, som jo er dette grænselands særkende: broen mellem Danmark og Tyskland.

At det også er porten mellem Norden og Tyskland, har de seneste måneders udgravninger på stedet dokumenteret. Her skal lyde en varm tak til A.P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal for støtten til nedrivning af ejendommen Café Truberg, dér åbnede porten i Danevirke.

Fra foreningens indre linjer

Intet landsmøde uden nærbilleder af foreningens virke, der netop skal vurderes og godkendes af landsmødets delegerede. Landsmødet er SSFs parlamentariske forsamling – uden tilslutning til det forløbne års arbejde og uden tilskyndelser til foreningens fremtidige virke var vi et skib uden navigation. Det er vi ikke!

Og i det daglige er det en glæde at opleve de folkevalgtes vilje til medansvar og beslutningsvilje. Det gælder ikke kun for SSF. Men vi har i vore distriktsbestyrelser, amter og hovedstyrelse og udvalg mange frivillige, der investerer tid og kræfter for en uegennyttig indsats for dansk sprog og kultur. Denne indsats er en forudsætning for, at vi stadig har et dansk mindretal i Sydslesvig.

Det er således ikke ligegyldigt, hvad landsmødet og hovedstyrelsen beslutter, når det gælder det danske kulturarbejde for mindretallet. Og i den sammenhæng er det uhyre vigtigt at fastholde, at tilhørsforholdet til det danske mindretal er et valg for grænselands borgere; og at valget, hvis det er oprigtigt, netop fører ind i et forpligtende fællesskab, hvor dansk sprog og kultur er krumtappen, der binder os sammen som mindretal og sammen med det danske folk.

Valgmuligheden for et dansk ståsted, der for tiden foruroliger liberal-konservative tyske medborgere, er grænselandets ubetingede vilkår – en valgmulighed, der ganske vist kan gå flere veje. Man kan vælge det frisiske, man kan vælge det tyske og man kan vælge det danske; det er det sidste, der for tiden spørger blandt tyske politikere.

Mindretallet, der årligt afgiver substans både til dansk og tysk side, kan slet ikke overleve uden mennesker, der føler sig tiltalt af vores foreningsliv og skoler. Vores samfundssyn, kultur og skolesystem er, som det frisiske og tyske, en valgmulighed for grænselandets mennesker. Vores opgave i SSF er at bidrage til, at valget er forpligtende, at man vil være en del af den danske familie; at man sammen med de mange, der i forvejen har valgt den danske vej i grænselandet, oplever og udlever glæden ved at høre til i den danske verden. I min skriftlige beretning hilser jeg, de der ønsker det, velkommen i familiekredsen.

Velkommen i det forpligtende fællesskab

Selvfølgelig er der mennesker på vej ind i mindretallet, såvel som der er mennesker på vej ud. De, der vil være med er velkomne i det forpligtende fællesskab. Vi selv, både Skoleforeningen og SSF, må sammen sikre dem muligheden for nærkontakten med sprog og kultur og den danske hverdag. Det kan opleves i skolesammenhængen og sikres ved aktiv indbinding i kulturlivet.

Der har været en tendens til tabuisering af, at brugen af mindretallets institutioner kræver medleven i mindretallet. Lad os da gøre det så attraktivt at være med i mindretalsfamilien, at man ikke kan undvære det særlige danske fællesskab. Et væsentligt sted for dansk selvudfoldelse møder man i det folkelige foreningsfællesskab og i netop kulturforeningen SSF.

Under sidste års landsmøde fortalte Skovlund-Valsbøl distrikt om deres målrettede henvendelse til mindretallets forældre med ordene: "Hvis du gerne vil være en autentisk del af det mindretal du lever i, er det oplagt at blive medlem i vores foreninger. Ingen bliver tvunget til noget, men du må gerne være med, med et smil på læberne". Det kan ikke siges bedre.

Den nødvendige symbiose mellem foreninger og skole

Også vore kulturkonsulenters årlige status har øje for sammenhængen mellem foreningsliv og skole. Fra Gottorp amt skriver konsulent Gudrun Petersen: "Også distrikterne må yde en øget indsats for at forbedre medlemsgrundlaget. Denne fællesindsats burde i højere grad fokusere på forældrene til børn i Dansk Skoleforenings institutioner. Dette burde indebære, at bestyrelsesmedlemmer får direkte kontakt til skoler og børnehaver, så der kan videreformidles, hvad den danske folkegruppe er for en størrelse. Så skader det ikke, at vi også henviser til andre grene af vort arbejde så som SSW, SdU, kirken og husmoderforeningerne. Til gengæld burde de så yde en tilsvarende indsats for at vække større interesse for kulturarbejdet."

Langt de fleste steder fungerer symbiosen hjem og foreningsliv. I de små lokalsamfund er der næppe problemer, mens de større byer har sværere ved familiesammenholdet. Men som nævnt er det især mennesker på vej ind i mindretallet, der kræver opmærksomhed. Lad os bruge de kommende år til konstruktive samarbejdsprojekter, hvor skolen og foreningsliv kommer medlemmerne i møde med sprog- og kulturtilbud, der er inkluderende. Glæden ved Sydslesvig – del den med andre!

Foreningskonsulent skal styrke samarbejdet

Vores gamle amtskonsulent og nu nye foreningskonsulent Tine Andresen er sat i verden - ja sådan da, i vores regi - for at styrke distrikts- og amtssamarbejdet, bl.a. ved at tilbyde kurser i foreningsledelse og inspirere til et større foreningssamarbejde henover grænser både i Sydslesvig og i forbindelsen til Danmark. Jeg er sikker på, at Tine også vil have øje for en styrkelse af skole-forenings-samarbejdet, der målrettet kan tilbyde forældre brede kulturtilbud også om aktuelle skole- og samfundsproblemstillinger med en dansk vinkling.

Det gælder også styrkelsen af de gode venskabsforbindelser til lokale grænseforeninger i Danmark og tilrettelæggelse af kulturrejser til det aktuelle Danmark, så vore medlemmer kan holdes ajour med kultur- og samfundsudviklingen i Danmark.

Sammen med foreningskonsulenten har to nyudnævnte amtskonsulenter med journalistisk baggrund begyndt arbejdet for foreningen. En

ny hjemmeside, der også synliggør det vigtige arbejde i distrikter og amter og de mangfoldige kulturtilbud foreningen præsenterer, hører ligeledes til de nye initiativer, der skal fremtidssikre foreningens kulturarbejde.

SSFs kompetente og flittige medarbejdere yder hver på deres plads en gedigen indsats for dansk sprog og kultur i grænselandet.

Mindretallets huse

For at rumme de mange aktiviteter i mindretallet er der brug for mødesteder. De fleste af mindretallets huse er rejst og vedligeholdt af betydelige offentlige og private danske midler. Også i den sammenhæng er vi Danmark dybt taknemmelige. I min skriftlige beretning hedder det:

”Under kampagnen mod særbesparelserne over for vore skoler, er der med rette peget på, at mange af vore børnehaver og skoler tjener mindretallet som kulturhuse og mødesteder efter skoletid. Præstegårde, kirker og fritidshjem supplerer, hvor de findes; og SSFs forsamlingshuse dækker bredt, især hvor børnehaver og skoler for længst er centraliseret bort i de tyndt befolkede områder. Ofte er aktivitetsniveauet i mindretallet så højt, at skolestuen slet ikke slår til; derfor holder vi fast i den danske tradition for folkelige mødesteder – forsamlingshusene – som vi nødtigt vil undvære.”

Forbundsstøtte til kulturarbejdet

De senere år er det lykkedes SSF at få kultur-fremmende projektmidler fra forbundsregeringen i lighed med de andre tre nationale mindretal i Tyskland. Vi ser disse midler som en beskeden tilkendegivelse af, at Tyskland som forbundsrepublik, der har ratificeret både et mindretals- og en sprogpagt i europæisk sammenhæng, trods alt føler sig forpligtet også over for det danske mindretal.

Forbundsrepublikkens føderale struktur, der bl.a. overlader skole- og kulturpolitik alene til delstaterne, er en ofte diskuteret hindring for et mindretalspolitisk ansvar, som vi mener, Forbundsrepublikken er forpligtet til ifølge aftaler med Europarådet. Men altså, som et plaster på den føderale ansvarsforflygtigelse får SSF en årlig bevilling på små 200.000 euro til kultur-fremmeprojekter.

SSF har derfor i mange år ikke søgt om anlægsmidler fra den danske stat. De senere

år har Danevirke Museum og Flensborghus fået renoveringsmidler, mens Sporskifte sammen med danske private donationer har fået sit danske hus.

Seneste projekt, der over en 5-årig periode realiseres for forbundsmidler, er forsamlingshuset i Bydelsdorf. Forsamlingshuset, der integreres i det bestående kompleks af ældreboliger, skal afløse den historisk smukke, men lidet foreningsduelige Amtmandsgården, der med tiden sættes til salg. Et aktivt mindretal skal følge med tiden. I Rendsborg er skole og kirke aktive i Bydelsdorf; og de lokale distrikter har derfor fundet sammen i et fremadrettet arbejde for det nye forsamlingshus, og naturligvis sammen med de øvrige danske foreninger på stedet. Vi glæder os sammen med rendsborg/bydelsdorferne over de nye og funktionelle rammer for deres arbejde, der er under opbygning.

Den lange vej for Slesvighus

I al den tid, jeg har været en del af SSF's forretningsudvalg, har Slesvighus været tæt på at være snublestenen i forhold til Gottorp amt. Mange gode kræfter er blevet slidt op i slesvigernes kamp for et eget og funktionelt forsamlingshus. Hurdlerne har været mange. To forsamlingssteder tæt på hinanden i Lolfod var ikke bærbar. En ny skole i Slesvig foresvævede nogen som alternativ til det folkelige forsamlingshus; der var mange sten, der lagde sig i vejen for en fornuftig investering for foreningslivet i Slesvig. Men slesvigerne er seje! De holdt ud.

Trods intern uenighed holdt man fokus for at bevare det historiske Slesvighus til gavn for mindretallet i byen. Og hovedstyrelsen støttede engagementet, hvis man lokalt satsede på dette mødested. Det lykkedes! Ved frasalg af ejendomme, der ikke umiddelbart var nødvendige for kulturarbejdet, er der fundet midler for en langsigtet renovering af Slesvighus. I det genrejste hus vil sekretariatet, biblioteket, avisen, SSW og Sundhedstjenesten tjene mindretallet – et lykkeligt punktum for en svær sag, der om nogle år er realiseret efter brugernes ønsker.

List og andre brugeraftaler med Skoleforeningen

SSF har sammen med andre foreninger en aftale med Skoleforeningen, at dér, hvor børnehaver eller skoler nedlægges, som også

bruges som lokale forsamlingshuse, dér kan foreningerne overtage brugen, og selvfølgelig vedligehold og drift af bygningerne. Ejendomsforholdet rokkes der ikke ved, men store investeringer modregnes, hvis bygningerne alligevel sælges med tiden. Det er en nødvendig aftale, netop fordi mindretallets bygninger oftest tjener mange formål. Senest har sildringerne ønsket at fastholde et lokalt mødested i List, hvor Skoleforeningen ønsker at centralisere børnehaven og skolevæsenet.

Alt tyder på, at List får lov til at fastholde et forsamlingshus med en bruger aftale med Skoleforeningen, så SSF og SSW sammen med andre foreninger fortsat har fodfæste i det nordlige Sild. Heller ikke aftalerne om List Forsamlingshus har været nemme at få i hus – en kendsgerning, der udstiller et generelt problem for mindretallet, der har modtaget sin samlede bygningsmasse som private danske gaver, især med store tilskud fra den danske stat. Ejendomme, der er givet til gavn for dansk sprog og kultur i mindretallet.

SSF har længe advokeret for en fælles bygningsadministration og bygningstjeneste. Hidtil uden held. Kommende økonomiske stramminger kan måske få os til at tænke mere rationelt også i den sag.

Så kommer vi til slutningen: Den danske forbindelse. Uden Danmarks ubetingede støtte ville SSF og det øvrige mindretal være ilde stædt. Fra vores landsmøde skal der lyde en helhjerteret tak for det danske folks solidaritet med os – det danske mindretal. I kraft af denne støtte kan vi levendegøre det danske livsindhold i mindretallet, der får os til ubetinget at holde fast i Danmark. Eller som skrevet står i min beretning:

Den danske forbindelse

”Det danske Sydslesvig har fortsat mange livsvigtige bånd til både det folkelige og officielle Danmark. Vi er fortsat med i den danske familie. At være en del af et mindretal er ikke et midlertidigt fællesskab; det er varigt! Og for at trives skal det plejes og vedligeholdes. For os er det derfor en lykke, at vi som nationalt mindretal samtidig er en del af en større fortælling og et større sammenhold: den danske familie.

Det er derfor af stor betydning, når Danmarks statsoverhoved Dronning Margrethe i sin nytårshilsen til rigsfællesskabet og det danske folk

inddrager Sydslesvig; og det er en tillidserklæring til det danske Sydslesvig, når Danmarks folkevalgte forsamling har vedtaget en Sydslesviglov, der skal synliggøre og sikre de årlige store tilskud til varetagelse af dansk sprog og kultur i vores verden. Med ordene: retsind, lovsind, frisind og storsind blev den nye pagt mellem Sydslesvig og Danmark besejlet. Og som en understregning af det vilde sammenhold mellem mindretallet og Danmark, modtog vi Dronningens nytårshilsen som endnu et håndslag henover grænsen til: ... ”de danske i Sydslesvig. De har boet og levet på den samme egn i mange, mange generationer. Der har de hjemme, de er loyale og respekterede borgere i landet, men samtidig er de trofaste mod Danmark. Dem vil vi ikke glemme ...”

Gaven til Danmarks Dronning

Derfor gav Samrådet i anledning af Dronningens 70-års fødselsdag smykkekunstneren Hanne Bay Lührssen i opdrag at smede en passende gave til vores Dronning. Smykkekunstneren Hanne Bay Lührssen skabte en halskæde i guld og sølv, hvis mange led var sammensatte M'er – symboliserende M for Majestæt – M for Margrethe – og M også for Margrethe I – og sidst, men ikke mindst var smykkets lukke et S – S for sammenhold mellem Sydslesvig og Danmark.

Sammenhold mellem Sydslesvig og Danmark, det har året vist os gang på gang. Dette sammenhold vil også være nerven i de kommende års arbejde. S for sammenhold i mindretallet og S for sammenhold i SSF, netop nu, hvor vi må kæmpe for alt, hvad vi har kært.

Derfor har vi forfattet en resolution mod Kielregeringens anslag mod ligestillingsprincippet. Den vil vores ordstyrer komme ind på.

Fortsat godt landsmøde.

Martin Lorenzen: Mange tak til Dieter Küssner.

Som formanden sagde, foreligger der en resolution. Jeg vil foreslå, at resolutionen indgår i de drøftelser, vi har under pkt. 7, og at den også bliver godkendt af forsamlingen under pkt. 7. Hvis ikke nogen har noget imod det, gør vi det på den måde. Jeg vil så også under pkt. 7 læse resolutionen højt op.

Vi går videre til pkt.

5. Regnskabsoversigt

Generalsekretær Jens A. Christiansen: Som traditionen byder, skal jeg kort give en oversigt over vores regnskab 2009. Regnskab 2009, revideret budget 2010 blev godkendt af Sydslesvigsk Forenings hovedstyrelse den 9. marts 2010 og er udsendt til de delegerede til landsmødet som en del af den blå beretning, som I har liggende foran jer.

Regnskabet er revideret af revisionsfirmaerne Sønderjyllands Revision og H.P.O. Wirtschaftspartner, og det er blevet gennemgået med foreningens Regnskabs- og revisionsudvalg samt forretningsudvalget.

Inden jeg går i gang med min regnskabsoversigt, vil jeg henvise til årsberetningen for 2009, der også findes i den blå beretning. Her beskrives SSF's centrale arbejdsområder set i relation til regnskab, budget og foreningens handlingsplan 2009. I øvrigt kan jeg også her meddele, at SSF for 2011 har indgået en resultataftale med Sydslesvigudvalget. Aftalen vil styrke foreningens mål- og rammestyring yderligere.

Vi vender tilbage til regnskabet 2009, og her vil jeg fremhæve to citater fra revisorernes revisionsprotokol: "Det er vor opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af foreningens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2009 samt af resultatet af foreningens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2009 i overensstemmelse med den anvendte regnskabsmæssige begrebsramme, herunder Bekendtgørelse nr. 978 af 2. december 2002. Det er endelig vor opfattelse, at de dispositioner, der er omfattet af årsregnskabet, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis."

Det andet, jeg gerne vil fremhæve, er følgende: "Ved den udførte forvaltningsrevision er vi ikke blevet bekendt med forhold, der giver os anledning til at konkludere, at forvaltningen i 2009 på de områder, vi har undersøgt, ikke er varetaget på en økonomisk hensigtsmæssig måde, eller at oplysningerne i årsregnskabet om mål og resultater ikke er dokumenterede og dækkende for Sydslesvigsk Forenings virksomhed i 2009."

Så vil jeg ganske kort gå ind på nogle af de

enkelte poster i regnskabet, og hvis I slår op på side 58, A I/7 Diverse udgifter, vil jeg her gøre opmærksom på, at der er blevet brugt godt 3.500,00 € mere end budgetteret, og at det ikke mindst skyldes, at vi jo har haft en del stillingsannoncer i danske medier nord for grænsen, og de er ikke helt billige.

Ser vi på III. SSF's lønninger, så er der her tale om et overskud på knap 40.000 €, der navnlig hænger sammen med nye medarbejdere, der er trådt til på lavere begyndelsesløntrin, og andre medarbejdere, der har været meldt langtids-syge. For 2010 er lønningerne fremskrevet med 2,0 pct., og det flugter nogenlunde med SSFs 2-årige lønaftale, der er indgået, som indeholder en stigning på 2,3 pct. pr. 1. januar 2010, altså i år, og en lønregulering for 2011 med 2,0 pct.

Vi fortsætter på side 59, V. Generalsekretariatet / Kulturafdelingen: Her er det tale om et lille overskud, som skyldes færre omkostninger i forbindelse med ikke mindst vore årsmøder i 2009, hvor vi i samarbejde med SdU også fik dækket nogle omkostninger via et EU-program. I kan huske, at det var det europæiske tema, der var i fokus, og vi havde en større gruppe unge fra europæiske mindretal på besøg. Det er blevet støttet fra Bruxelles.

Side 60, X. Kontingent / gaver og tilskud: Her vil jeg gerne fremhæve, at foreningen er kommet godt ind i en stabil fase, efter vi for nogle år siden ændrede vores kontingentstruktur. Vi kan se, at kontingentmidlerne nu meget pænt kan hentes hjem.

Side 61, XII. Ejendomme, administreret af SSF og XIII. SSF's egne ejendomme: Her kan der sammenlagt konstateres, at det bliver dyrere og dyrere at vedligeholde forsamlingshusene, så det er en stadig udfordring også de kommende år.

Kigger vi på XV. Foreningens pensionistboliger, kan vi se, at den løbende drift blev lidt højere, men til gengæld har reparationer og vedligeholdelse kostet knap så meget, som der var budgetteret med. Indtægtssiden viser et overskud på godt 15.000,00 €. Det er meget positivt.

Side 62, XVI. Teaterarbejde og danske koncerter: Underskuddet på knap 49.000,00 € skyldes gennemførelse af relativt mange børneteater-

forestillinger. Det er ikke altid lige nemt at forudse, hvilket niveau, man skal ligge på, men der har været en positiv udvikling i forhold til tilskud fra amter og kommuner med et overskud på godt 13.000,00 €. Her må vi jo nok erkende, at fremtiden kommer til at se lidt mørkere ud, men altså foreløbig har vi fået en god støtte fra både amter og kommuner. Men det er nu blevet annonceret fra vore amter, at tilskuddene skæres ned på dette område. Også teater- og koncert-billetsalg udviser en positiv udvikling med et overskud på godt 15.000,00 €.

Ser vi på XVIII. Skipperhuset, er der tale om et større underskud, som skyldes nødvendige renoveringer og reparationer på 28.000,00 €.

De øgede udgifter ved XIX. Danevirke Museum skyldes bl.a. udstillingsomkostninger og en del håndværksarbejder. Jeg vil anbefale, at vi de kommende år kigger på, om vi skal ændre denne budgetpost i forhold til den udvikling, der sker på stedet.

På side 63, XX. Kulturaktiviteter i distrikterne, er der tale om et mindre forbrug end oprindeligt planlagt.

Så er vi nået frem til side 64, balancen: Der er aktiver og passiver i alt på 21.167.889,04€. På passiva-siden udviser kapitalkontoen pr. 31.12.2009 et beløb på 14.712.350,97 €. Når underskuddet for 2009 er trukket fra, er statens mellemregningskonto pr. 31.12.2009 på 31.031,58 €.

Efter tilskyndelse fra vore revisorer blev der optaget nogle nye begreber. Benævnelsen Slesvigsk Kreditforening er blevet delt op i de fonde inden for Slesvigsk Kreditforening, der er tale om. Det er blevet splittet op i dels Fonden af 1952 og Fonden af 1956. Det samlede beløb er på 1.713.303,40 €.

Når I ser på siden nederst, kan I se begrebet eventualforpligtelser. Det er vigtigt, at det nævnes eksplicit i vores regnskab. Sydslesvigsk Forening har over for Slesvigsk Kreditforening afgivet en kaution på 150.000,00 €. Det er ikke en ny sag, men det skal markeres på balance-siden.

På side 66 kan I se en oversigt over Ejendomme administreret af SSF. Her har vi samlede udgifter på 174.210,81 €, mens indtægterne beløber

sig på 71.251,35 €. Det resulterer i et underskud på 102.959,46 €. Det er der ikke noget underligt i, sådan er det i vores forening. Der er tale om underskudsdekning. Hele vores økonomi er jo sådan set en underskudsdekning af de aktiviteter, vi har, og på den måde er foreningen ikke med til at generere som sådan overskud.

På side 67 kan I se en oversigt over SSF's ejendomme. Inklusiv Flensborghus og Skipperhuset er de samlede udgifter på 759.775,82 €. Indtægterne ligger på 382.899,03 €. Det samlede underskud på SSF's egne ejendomme beløber sig på 376.876,79 €.

Og på side 68 har vi vores lyspunkt, SSF's pensionistboliger. Her er der tale om et lille overskud på 55.331,24 €.

For nogle år siden har vi indført et grønt regnskab, som skal bygges op, fordi man skal samle nogle data og tal sammen over nogle år, før at man kan se en udvikling. Vi har lavet nogle søjlediagrammerne, som I kan se på side 69, 70 og 71.

Jeg vil benytte lejligheden til at sige tak for det gode samarbejde med foreningens Regnskabs- og revisionsudvalg med Gerd Pickardt i spidsen. Det er altid en glæde at samarbejde med dig. Det er både fornøjeligt og sagligt. Tak også til vore revisorer fra hhv. Sønderjyllands Revision og H.P.O. Wirtschaftspartner, som vi har et godt samarbejde med.

Igen i år skal der selvfølgelig lyde en stor tak til alle medarbejdere i Sydslesvigsk Forening for en solid og engageret indsats. Alle - ingen nævnt, ingen glemt - har bidraget med et professionelt arbejde for såvel SSF som mindretallet i sin helhed.

Fremhæves skal særligt - og det er sket i samarbejde med de andre foreninger - det sidste halve års tid. Det må dog være tilladt en dag som i dag netop at takke vore medarbejdere for det meget store og uegennyttige arbejde, de har udført det seneste halve års tid, hvor mindretallet har ligget underdrejet i forhold til politisk pres på grund af Kiel-regeringens nedskæringstrusler. Både generalsekretariatet, presstjenesten og amtssekretariatene har igen ydet en meget stor og effektiv indsats i det danske mindretals tjeneste. Jeg synes, det er flot gået, og lad os give vore medarbejdere en

stor klapsalve.

Tak for ordet.

Martin Lorenzen: Tak til Jens A. for en grundig gennemgang af regnskabet. Der vil senere være mulighed for at spørge til eller komme med kommentarer til regnskabet under punkt 7.

Nu kommer vi til næste dagsordenspunkt, og jeg giver ordet til formand for Regnskabs- og revisionsudvalget Gerd Pickardt.

6. Regnskabs- og revisionsudvalgets beretning

Formand for Regnskabs- og revisionsudvalg, Gerd Pickardt: I har jo lige hørt meget om tal. Og tal set i sammenhæng med SSF's årsberetning kan jo være utrolig spændende, når man ser på de mange aktiviteter, der har fundet sted i det sidste år. Tal set i sammenhæng med årsregnskabet 2009 kan også virke utroligt trættende, når man nu kun ser tal på 50 sider. Men ser man dem på den anden side i relation til de mange aktiviteter, som jeg lige nævnte, så er de også meget informative og dermed også igen spændende. Men det helt afgørende for et regnskab er, at tallene sammenlagt helst skal munde ud i en større enhed, der så igen viser en institutions dygtighed og ansvar, når et årsregnskab skal præsenteres, som det er sket her i dag.

Tal kan desværre også være meget, ja endda ret så meget negative, når vi ser på dem i henhold til de nedskæringer, vi fra landsregeringens side bliver konfronteret med i øjeblikket. Indisk matematik siden år 600 hentyder til, at et nul foran et tal er et tegn, som også i dag bliver brugt i europæisk matematik og det siden det 17. århundrede. Og det er et uindskrænket nul, som man bruger i denne sammenhæng. Så nu forventer jeg, at landsregeringens vise mænd, hvis vi da har sådanne, også bliver nødt til at sætte et nul foran, som f.eks. en nedskæring på 0,7 pct. på vore tilskud. Spare skal vi jo, men et nul foran kommaet med hensyn til vores tilskudsnedskæring ville være passende i forhold til den indiske og europæiske matematik-formel. Men lad os håbe, de kender noget til det.

Lad os komme tilbage til årsberetning og regnskabsudvalgets beretning. På et møde den

25. februar 2010 fik vi forelagt det reviderede regnskab, og udvalget har konstateret, at regnskabet 2009 er opstillet jf. bogholderiets tal. Vi kan konstatere, at bemærkningerne fra tidligere års beretninger er fulgt op, bl.a. analyse af amternes tilskudsordning, sikring af foreningens fortsatte status for skattefritagelse sikring af de tilsluttede organisationers aktuelle årsregnskaber og aktuelle frigørelsesattester er fulgt op. Det er meget vigtigt, fordi denne skattefritagelse vil også fremover præge vores arbejde i bogholderiet. Vi oplever gang på gang, at foreningerne rundt omkring i landsdelen mister deres skattefritagelse pga. dårlig bogføring og ikke overholdt praksis i denne sammenhæng.

Vi anbefaler også, at vi også fremover vurderer huslejen meget nøje, og som jeg før nævnte, specielt også med henblik på moms- og skattepligtige omsætninger. Man kan i en forening godt have en afdeling, der er momsfri og en afdeling, der er momspligtig. Men netop den adskillelse er utrolig vigtigt i forhold til skattefritagelse.

Efter udvalgets opfattelse indeholder regnskabet alle de oplysninger, som er nødvendige for bedømmelse af de bevilgede midlers anvendelse og Sydslesvigsk Forenings økonomiske status pr. 31. december 2009.

Revisionsfirmaets slutkonklusion er, at årsregnskabet samt status pr. 31. december 2009 er aflagt i overensstemmelse med lovgivningens og vedtægternes krav til regnskabsaflæggelse. På grundlag af denne bemærkning anbefaler Regnskabs- og revisionsudvalget godkendelse af driftsregnskabet pr. 31. december 2009, som udviser et underskud på € 2.933,48, samt status, som balancerer med € 21.167.889,04.

Jeg vil meget gerne på udvalgets vegne fremhæve, at budgetdisciplinen i året 2009 gennemgående er blevet håndhævet professionelt. Det vil jeg sige mange tak for til de folk fra bogholderiet, der har med det at gøre.

Martin Lorenzen: Tak til Gerd Pickardt. - Jeg skal lige oplyse, at regnskabsoversigten kun skal tages til efterretning, idet regnskab 2009, revideret budget 2010 og budget 2011 allerede er blevet godkendt af hovedstyrelsen.

Jeg kan fornemme lidt uro i salen. Vi skal også snart holde en pause, men jeg foreslår, at vi

afslutter det næste punkt inden pausen.

7. Drøftelse og godkendelse af årsberetningen samt decharge

Martin Lorenzen: Jeg mener også, at den foreliggende resolution skal indgå i drøftelsen. Er der nogen kommentarer, bemærkninger, spørgsmål til årsberetningen eller til resolutionen fra forsamlingen? Jeg skal også lige gøre opmærksom på, at når man kommer op på talerstolen, skal man nævne sit navn og distrikt.

Det ser ud til, at alle er meget tilfredse med årsberetningen. Hvis ikke der er ordmeldinger, foreslår jeg, at vi går til afstemning om årsberetningen, og formand Dieter Küssner har bedt om en skriftlig afstemning. Jeg beder om, at man tager den lyseblå stemmeseddel nr. 1. Der vælges ved at skrive ja eller nej eller afholdelse. Værsgo! Det er tællekommission 1, der skal indsamle stemmesedlerne.

Har alle afleveret deres stemmer? – Det er fint. Mens stemmerne bliver talt op, vil jeg gerne fortsætte med den resolution, som forretningsudvalget har fremlagt. Den er jo både på dansk og tysk. Jeg læser den danske version højt for jer:

”De delegerede på Sydslesvigsk Forenings landsmøde 2010 den 6. november i Husum opfordrer den slesvig-holstenske landsregering til omgående at trække sit diskriminerende forslag til nedskæring overfor det danske mindretal og de med os samarbejdende frisere tilbage.

Nedlægges danske skoler i Sydslesvig, rammer det ikke blot det danske mindretals mindste elever og deres forældre men også det danske foreningsarbejde især ude på landet, hvor de danske skoler også er det brogede foreningslivs forsamlingshuse.

Med ét slag trækkes eksistensgrundlaget væk under danske skoler og foreninger, overlades tilskuds-ansvaret for det danske og det tyske mindretal endnu mere til Danmark, og lider landet Slesvig-Holstens mindretalspolitik ubodelig skade. Samtidig skades forholdet til Danmark, det grænseoverskridende samarbejde samt Slesvig-Holstens hhv. Tysklands omdømme især i EU og Europarådet.

Landsregeringen opfordres til at trække sit nedskæringsforslag over for det danske mindretals skoler tilbage og genoverveje besparelserne rettet mod Sydslesvigsk Forening, Dansk Centralbibliotek, Jaruplund Højskole og Fælleslandboforeningen.

I øvrigt er det en kendsgerning, at det såkaldte globale tilskud til SSF aldrig er blevet nævneværdigt pristalsreguleret.

De foreslåede nedskæringer er i strid med Bonn Københavner-erklæringerne, rammekonventionen og Europarådets sprogcharta, som forbundsrepublikken har underskrevet, samt landets forfatning og skolelov.

Besparelser må ikke gennemføres asymmetrisk.

Det danske mindretal ønsker ingen særbehandling i forbindelse med de nødvendige besparelser, der skal sikre genopretningen af Slesvig-Holstens økonomi. Men mindretallet forlanger ligestilling mellem det danske mindretal og den tyske flertalsbefolkning, og forfægter dette grundlæggende mindretalspolitiske ligestillingsprincip i Kiel og i Berlin.”

Resolutionen foreligger selvfølgelig også på tysk og sendes til landsregeringen, hvis I kan godkende det. Jeg beder derfor om en tilkendegivelse med jeres stemmeseddel, hvis man kan understøtte denne resolution. – Ja, tak. – Er der modstemmer eller afholdelser? – Det ser ikke sådan ud. – Dermed er resolutionen enstemmigt vedtaget.

- P A U S E -

Martin Lorenzen: Inden vi fortsætter med vores dagsorden og afslører resultatet af afstemningen om formandens årsberetning, har Kim Andersen bedt om ordet. Værsgo Kim.

Formand for Sydslesvigudvalget, Kim Andersen: God dag og tak for ordet. Jeg vil også gerne have lov at overbringe jer og landsmødet en hilsen fra Sydslesvigudvalget, og jeg vil også gerne have lov at sige mange tak for indbydelsen til endnu en gang at komme til jeres landsmøde. Tak skal I have. Det er godt og rart at være her.

Vi har haft et begivenhedsrigt år i mange sammenhænge, og tiden, vi befinder os i lige nu, er såmænd også begivenhedsrig. Når jeg sådan kommer lidt for sent i dag, og det undskylder jeg, og tager lidt tidligt af sted, skyldes det, at vi – og det kan jeg vel godt sige uden at blive beskyldt for at være partipolitisk – har landsmøde i Venstre, og det afholdes i Odense. Det plejer at være den 20. og 21. november, og derfor plejer jeg ikke at kunne være med til SdU's hovedsendemandsmøde. Men nu er Venstres landsmøde i år flyttet til denne weekend, fordi Nato skal have et stort topmøde i Lissabon i weekenden den 20. og 21. november. Her skal den danske statsminister, udenrigs- og forsvarsminister være til stede, og derfor har vores parti måttet flytte tidspunktet for landsmødet. Der skal ske mange store ting: En ny strategi for Nato og en ny definition af NATO's opgaver og en ændring af NATO's organisation. Det sker samtidig med, at vi jo har finanslovsforhandlinger derhjemme, som er uhyre vanskelige, det skal jeg ikke lægge skjul på. I Danmark er den statsfinansielle situation jo presset, som den også er i mange andre lande. Finansloven, som vi bakser med i disse dage og timer, er nok den vanskeligste og bliver den mest stramme i VK-regeringens tid. Også i den sammenhæng er det såmænd hel rart at være her.

Jeg skal også sende jer en hilsen fra Venstres landsmøde, og jeg ved, at formand for SSW, Flemming Meyer, herfra besøger os i Odense senere på dagen. Sådan kan vi jo udveksle hilsener til hinanden henover weekenden som et supplement og et plaster på alt det gen-vordige.

Vi har haft et travlt år. Sydslesvigloven er blevet nævnt af flere. Jeg vil også gerne gøre det. Sydslesvigloven kom jo til verden på en lidt træls – som det hedder på jysk – baggrund, nemlig en kritik fra Rigsrevisionen, som nok blev pustet op til mere end der reelt var baggrund for. Men sådan er det jo, når teknokratiet får et omfang og skal bevise sin eksistensberettigelse. Nu har vi så arbejdet seriøst med det, og jeg synes såmænd, vi har fået noget smukt ud af det. Modsat må man også sige, at ud fra moderne forvaltningsprincipper og god tilskudsadministration, som det udtrykkes i finansministerielle cirkulærer, så skal hjemler, revision og åbenhed osv. naturligvis være tidssvarende. Det er det blevet med Sydslesvigloven.

Som Dieter rigtigt sagde i sin landsmødetale, er det også blevet endnu en bekræftelse på familieskabet mellem jer hernede i mindretallet og så Danmark nord for, også det officielle Danmark. Man kan sige, at der nu er papir på forholdet, og bevillingen er så sikret, som den nogensinde kan blive, om end den jo altid vil være udsat for de statsfinansielle realiteter, som der nu engang hersker, som der tages stilling til med de årlige finanslove. Jeg kan sige til jer, at det også er mit indtryk, at den danske rigsrevisor nu er ved at være tilfreds. Vi har skrevet nogle kommentarer til ham i forhold til Rigsrevisorernes evaluering af hele forløbet. Og der sluttede jeg, efter at have påpeget nogle ting, der skulle rettes lidt til, at vi betragtede sagen som slut. Så ringede han søreme til mig her for nylig, at det var han helt enig i. Og de bemærkninger, jeg havde skrevet til ham, vil blive taget til følge og skrevet ind i den afsluttende rapport fuldstændig, som de var skrevet fra os. Og så foreslog det gode menneske i øvrigt, om ikke han måtte invitere sig selv til en kop kaffe på mit kontor. Så den drikker vi på onsdag, kl. 15. Så, jeg overbringer med glæde de hjerteligste hilsener fra Sydslesvig. Mon ikke vi skal regne med, at så er det på plads.

Så kan jeg jo læse i Flensborg Avis senest i dag, at det nu også er gået op for jer, at vi er kommet lidt bagefter med bevillingerne for næste år. Det er jeg ked af. Mine kollegaer og jeg havde i den grad lagt op til, at denne sag skulle have været ekspederet. Men jeg må sige til jer helt åbent og ærligt, at her står vi så med nogle af virkningerne af den nye Sydslesviglov. Der er nogle ting, der lige skal finde sit leje og sit niveau. Og der er nogle principper i den måde, vi formulerer bevillingsskrivelserne og tilskudskriterierne for projektmidler på, som der også står i loven, skal godkendes af undervisningsministeren. Men inden sådan en sag når en ministers bord, går det frem og tilbage, op og ned. Og det igen for at det skal være rigtigt og ordentligt. Der skal jo f.eks. ikke være noget, der er på kant med EU's statsstøtteregler. Så skal der jo også gøres bemærkninger til det, man overhovedet kan finde at bemærke, også for at teknokratiet har fået sit. Der er vi så lige nu. Det skal vi så have en snak om de næste par dage. Og venner, tro på mig, vi kommer til at slå et par sløjfer, men det ender der, hvor vi begyndte. Det ender med det, som Sydslesvigudvalget besluttede for en tre, fire uger siden. Men der skal lige et par

procedurer til. Sydslesvigloven er jo noget, vi i fællesskab har brugt megen tid på de seneste år. Det skal nok ende med at blive ganske fornuftigt og også funktionelt trods alt.

Så har vi i øvrigt også brugt rigtig megen tid på den store sag om de diskriminerende besparelser fra delstatsregeringen i Kiel. Her har mine kollegaer og jeg været oppe på træerne fra dag 1, og vi har haft en rigtig god dialog med jer, ikke bare jer i SSF, men også SSW og ikke mindst Skoleforeningen. Ingen her kan være i tvivl om, hvad Sydslesvigudvalget mener om den sag. Der er tale om en fuldstændig urimelig diskriminering af Sydslesvigs og det danske mindretals skolevæsen. Det er ganske uforståeligt, at delstatsregeringen i Kiel tillader sig at præsentere gode, fuldgyldige medborgere for et så diskriminerende spareforslag. Jeg forstår godt, at der skal spares. Det er der sandelig behov for, og I har jo også klart og tydeligt sagt, at I vil bære jeres ligelige andel af sådanne besparelser. Men at de i den grad skal være udtryk for en forskelsbehandling, og dermed en diskriminering, som der her er tale om, er urimeligt og det er uklogt. Vi i Sydslesvigudvalget er uhyre glade for, at I har været så fuldstændigt entydige og markante i jeres afvisning af delstatsregeringens spareforslag. Vi har på et tidligt tidspunkt sagt til jer, at vi står bag jer. Det gør vi 100 pct., og det bliver vi ved med at gøre. Vi har også argumenteret i skrivelser og ved møder med den danske Centraladministration og med den danske regering, og der er jo heller ikke vaklen i geledderne dér. Ligestilling er ligestilling. Og ligestilling kan ikke gradbøjes. Ligestilling skal holde i principper og ligestilling i realier. Det er den danske position og sådan bliver det også fra dansk side. Vi vil fortsat over for både Kiel og Berlin argumentere, at vi skal værne om den solstrålehistorie, vi i fællesskab har med de to mindretal nord og syd for den dansk-tyske grænse, og som vi skal leve op til. Det er en forpligtende succes, og her skal vi ikke begynde at fifle med tingene, hverken i kroner og øre eller med principper, og vi skal være troværdige. Jeg vil gerne sige endnu engang til ministerpræsident Peter Harry Carstensen: "Vi har fuld forståelse for, at du sidder i en svær økonomisk situation, og at der skal spares. Men pas på vores fælles mindretalspolitik i det dansk-tyske grænseland. Pas på den, behandl den nænsomt og varsomt, for den er dybest set fortsat ganske skrøbelig. Lad os værne om de resultater, der er nået, om det fornemme eksempel, mindretalspolitik-

ken i det dansk-tyske grænseland er, også i et internationalt perspektiv. Lad os passe på vores troværdighed, ordentlighed og fairness. Peter Harry Carstensen, se at komme ned fra de tynde grene oppe i træets krone, som du har bevæget dig op i. Hvis ikke du selv ser at komme ned fra disse tynde grene, så risikerer du, de knækker, og du falder og du slå dig. Og du har en størrelse, hvor det vil komme til at gøre ondt."

Jeg havde besluttet mig for i dag i min hilsen at sige, at nu synes jeg, at vi skal få den sag bragt til ende. Jeg synes, vi skal se hinanden i øjnene og erkende, at det kan overgå enhver at komme med en svipser, og så fortsætter vi i øvrigt upåagtet. Men jeg må sige, at jeg er bange for, at det ikke kommer til at gå helt så enkelt. Der har jo været nedsat en dansk-tysk embedsmandsgruppe, som inden længe vil barsle med sit resultat. Jeg tror, det er nogle meget tekniske beregninger. De kan være nyttige for at have et fælles forståelsesmæssigt udgangspunkt, men det ændrer jo ikke ved det principielle i det her. Det ændrer heller ikke ved, at det til syvende og sidst er en politisk løsning, der skal findes. Her må jeg bare sige, at vi ikke vil acceptere en diskriminering. Vi vil hverken anerkende noget, der hedder 85 pct., 95 pct. eller 99 pct. Ligestilling kan ikke gradbøjes. Jeg synes, vi har et rigtigt godt dansk-tysk forhold. Ingen har en interesse i, at denne sten i skoen skal blive permanent og blive en kilde til irritation mellem København og Kiel. Jeg har belagt mine ord indtil nu, og jeg har ikke noget ønske om at optrappe retorikken, for vi skal jo leve sammen efterfølgende, og vi skal have det godt sammen. Selvfølgelig skal vi det, og det får vi også. Men vi vil få det godt sammen hurtigere og mere reelt og ærligt, hvis Kiel nu begynder at indse realiteten og selv bakker ud af et tåbeligt forslag, som ingen andre end kun Kiel har skylden i, at det overhovedet eksisterer. "Derfor må jeg sige, at der skal til at ske noget, Peter Harry Carstensen, hvis du vil komme ud af denne fadæse med æren i behold. Der er kort tid til at renoncere, og jeg kan bare sige, at det vil se smukke ud for dig og for forholdet mellem Danmark og mindretallet og Kiel, hvis du selv gør det uden yderligere sværdslag nordfra. Men skulle denne erkendelse ikke indfinde sig hos dig, kan jeg hermed annoncere, at fra dansk side helmer vi ikke. Vi bliver ved med at argumentere for ligestilling i mindretalspolitikken, vi bliver ved med at argumentere for, at det forslag, der her foreligger, er diskriminerende.

Det er ikke i overensstemmelse med ånden i København-Bonn-erklæringerne, det er ikke i overensstemmelse med det europæiske sprogcharta, og det er, som I selv burde vide, ej heller i overensstemmelse med jeres egen skolelov fra 2007. Peter Harry Carstensen og flertallet i Kiel: Det er nu, og det kan kun gå for langsomt. Tag jer sammen, og se at få dette forslag ud af finanslovsforslaget. I kan endnu nå at renoncere med æren i behold.”

Til sidst vil jeg hæfte mig ved noget, som jeg synes, er en solstrålehistorie. For et par uger siden blev jeg umådelig glad for at læse Simon Fabers valgresultat i første runde ved valget til overborgmester i Flensborg. Jeg kender jo Simon igennem mange år, har arbejdet tæt sammen med ham, og jeg har stor tillid til ham. ”Simon, tillykke med nogle rigtig flotte stemmetal. Nu går du videre til anden runde den 21. november, og I er kun to tilbage. Som jeg sagde til dig forleden dag på gangen ovre på Christiansborg, bliver det jo nu for alvor alvor. Tingene begynder jo at blive mere realistiske. Jeg synes, du har ført en rigtig stor valgkamp. Tænk at kunne komme så langt i en gammel gul folkevognsboble. Du har gjort det godt, og det ved jeg, du fortsat vil. Du er manden, der kan bære den store opgave. Jeg synes også, det er flot, at SSW kan stille med en så seriøs og kompetent kandidat. Og så synes jeg også, det er flot, at SSF og SSF’s ledelse giver rum og mulighed for, at denne medarbejder kan føre sådan en valgkamp og påtage sig sådan et hverv. Nu håber jeg, at alle vil stå sammen og bakke op og give den en ekstra skalle de næste par uger, så Simon kan få endnu flere stemmer den 21. november. Nu skal vi jo ikke være urimelige i vores forventninger, og vi skal heller ikke puste boblen unødigt op, men urealistisk er det vel ikke, at det kan lykkes at få overborgmesterposten. Flertalsbefolkningen vil nu mobilisere, men vores svar skal jo bare være, det gør vi så også. Vi sover med støvlerne på, og der kæmpes, og jeg vil opfordre jer til, at vi står sammen. Det vil jo være et kanon løft for Flensborg med en mand af Simons kaliber i lige netop dén stol. Det vil være et fantastisk signal at sende fra det danske mindretal i Sydslesvig, også hen over grænsen til Danmark, at man har en så kompetent og vellidt person, der kan indtage en overborgmesterstol. Det vil være et signal og en hilsen og et ansigt på det danske mindretal nord for grænsen af helt uvurderlig betydning. Jeg håber inderligt, at det vil lykkes.

Og jeg håber i hvert fald af hele mit hjerte, at du vil få et rigtig flot valgresultat, som vil gøre det klart for dig og alle andre, at du var den rigtige mand i den situation til dette valg.

Endnu en gang godt landsmøde. Det er rigtig godt at være her. Nu tager jeg om lidt til Venstres landsmøde, så får vi den forbaskede finanslov på plads her på mandag, og så får vi bevillingsskrivelserne til jer på plads og ser vi frem til et nyt arbejdsår. Under alle omstændigheder står vi fortsat sammen.

Martin Lorenzen: Mange tak til Kim Andersen. Vi ønsker selvfølgelig også et godt landsmøde for dig og Venstre. Held og lykke med finansloven.

Vi fortsætter med dagsordenens punkt 7: Godkendelse af årsberetningen samt decharge. På efterspørgsel vil jeg meddele, at afstemningen, vi har gennemført, gælder både for den skriftlige og mundtlige beretning. Jeg har resultatet her: Der var 137 afgivne stemmer, ingen ugyldige, 1 blank og 136 ja-stemmer. Dermed er formandens beretning godkendt, og vi går videre til punkt

8. De faste udvalgs beretninger

og jeg giver ordet til Karin Goos, formand for Teater- og koncertudvalget.

a. Teater- og koncertudvalget

Formand Karin Goos: Teater- og koncertsæsonen er kommet rigtig flot fra start med store oplevelser fra scenerne rundt om i landsdelen.

Som det første oplevede vi en intens og fascinerende opførelse af klovnen Scaramouche` liv. Det var forestillingen ”En Klovn’s Ansigt” tilbudt i samarbejde med Det Humanitære Udvalg. Tidligere samarbejdsforestillinger har alle været af den lidt lettere genre i form af kabaret og musikteater, så det var med glæde, vi konstaterede, at publikum var lige så begejstrede for den mere alvorlige form for teater.

I Flensborg kom ”De tre Kgl. Tenorer” forbi og underholdt et velopløst publikum. I Husum så vi historien om den musikelskende Florence Foster Jenkins, der sang så grueligt falsk, og i Slesvig havde vi næsten fuldt hus på byens

teater ved de følgende forestillinger: Først ved familieforestillingen "Dyrene i Hakkebakkeskoven" og godt en uge senere ved Schaufussballettens opførelse af "Romeo og Julie".

Den 30. oktober havde vi besøg af Café Liva på Flensborghus med en eminent dygtig Jacob Morild på scenen sammen med Nicolaj Mailands trio. En kabaret på meget højt niveau, der desværre ikke nåede at blive anmeldt i Flensborg Avis og heller ikke helt samlede det antal publikummer, vi havde forventet.

Som et foreløbigt højdepunkt så mange af os "Laser og Pjalter" 5. november i Flensborg. Som noget nyt var det muligt at aftale introduktion til forestillingen, og der var mange teatergæster, der tog imod tilbuddet.

For vore koncerter vedkommende startede sæsonen den 10. september med en ny chefdirigent på podiet foran Sønderjyllands Symfoniorkester. David Porcelijn er den ny dirigent, og vi har allerede nu oplevet ham og orkesteret ved flere efterfølgende lejligheder i Sydslesvig.

En helt unik oplevelse var opførelsen af Maria Vesper i Rendsborg Christkirche af Ars Nova og Concerto Copenhagen.

Altså indtil nu en rigtig fin start på sæsonen.

Som noget nyt har vi i år ændret på abonnementsordningen, således at forestillingerne er delt op i Sydslesvigabo 1 og Sydslesvigabo 2. Vi konstaterer en lille stigning i abo-salget, men ikke så meget, at vi vil kalde den nye abo-ordning en succes. Udvalget studerer fortsat flittigt andre ordninger, og vi regner med at have en endnu bedre løsning til næste sæson.

I indeværende sæson har Teater- og koncertudvalget taget afsked med amtsrepræsentanterne af grunde omtalt i den skriftlige beretning, og vi ser nu frem til en tættere dialog med amtsstyrelserne. Som formand har jeg allerede været inviteret til amtstillidsmandsmøde i Slesvig, hvor jeg havde lejlighed til at fortælle om udvalgets arbejde.

Noget af det, vi bruger oceaner af tid på i udvalget, er at tale om PR og finde nye veje for reklamefremstød. Derfor var det ret kedeligt at læse det læserbrev for nogle uger siden i Flens-

borg Avis, der handlede om, at vi lavede nul-reklame for Sønderjyllands Symfoniorkester for det passer jo bare ikke! Vi knokler virkelig for at få budskabet ud.

Vi har nu endnu engang undersøgt prisen på plakatering på plakatsøjler, og prisen står simpelthen ikke i relation til ydelsen. Vi satser nu bl.a. på at bruge radiokanaler for klassisk musik som reklameafsæt og håber, det lykkes at komme ind der.

Det kan bestemt ikke bortforklares, at publikumstallet ved koncerterne er gået en del tilbage, selv om vi samtidig kan konstatere, at Sønderjyllands Symfoniorkester leverer en musik af meget høj kvalitet og bliver bedre og bedre. Netop i dette efterår har orkesteret vundet P2-Musikprisen, der er en prestigefyldt pris. De vandt med en cd-indspilning over klaverkoncerter af Ravel, Debussy og Franck. Så der skal bestemt lyde et stort tillykke til orkesteret også herfra!

De lave tilskuertal til koncerterne, tror vi, hænger sammen med den krise, Landestheater og især deres kor og orkesterdelen befinder sig i. Befolkningen viser orkesteret en fantastisk solidaritet ved at fylde Tyske Hus og de andre spillesteder ved hver eneste koncert for tiden. Sikkert en årsag til, at vi har mistet en stor del af det publikum, der kommer fra flertalsbefolkningen. For kulturens skyld og for befolkningens skyld håber vi, at sparekravet bliver mindre drastisk over for Landestheater, og ønsker Landestheater alt mulig godt. Samtidig kunne jeg godt ønske mig samme solidaritet fra mindretallet til vore koncerter.

Den dansk/tyske børneteaterfestival, SSF i adskillige år har været en del af, ser nu ud til at fortsætte i traditionen. Der er visse ændringer i samarbejdet, idet Pilkentafel har trukket sig helt ud. Til gengæld er Landestheater tilbage som partner, og spillestedet Kühlhaus er også med i samarbejdet. Der arbejdes for tiden på at finde et fælles koncept, men det ligger fast, at vi stiler imod at holde mindst tre festivaler endnu, nemlig i årene 2013, 2015 og selvfølgelig i 2017, fordi vi skal være klar, når, ikke hvis, når Sønderborg bliver kulturhovedstad i 2017.

De børneteaterforestillinger, vi sender ud til skoler og børnehaver, er nu endegyldigt taget af kalenderen af Flensborg Avis' anmelder.

Ressourcerne rakte ikke længere, og det er vi naturligvis kede af. Vi rettede derpå en forespørgsel til Skoleforeningens medlemsblad "Fokus" for at spørge, om de vil overtage opgaven. Vi venter lige nu på svar fra redaktionen.

Uanset hvordan resultatet af valget i dag til teater- og koncertudvalget bliver, er det helt sikkert, at Rejner Bogdan ikke længere er med i udvalget fremover. Han har valgt at holde op. I udvalget har vi allerede taget afsked med Rejner, fordi han ikke kan være her i dag, men alligevel vil jeg gerne i denne beretning udtrykke en meget stor tak til Rejner for det store arbejde, han igennem mange år har ydet i udvalgets tjeneste. Rejner har heldigvis meddelt, at han gerne fortsætter med de populære opera-introduktioner, han plejer at holde før hver opera, vi har på programmet, og det er vi glade for.

Som jeg vist plejer at sige til slut, så skal udvalget næste weekend på teaterseminar, og sådan er det også denne gang. Vi tager til Herning for at se på forestillinger til sæson 2011/2012. Endnu ved ingen, hvad der venter os, alt er dybt hemmeligt. Men udvalgets formål, der er at tilbyde et bredt og varieret dansk teater- og koncertprogram med plads til alle genrer, bliver helt sikkert igen opfyldt.

Hermed siger jeg tak for opmærksomheden, og ikke mindst tak for godt samarbejde med kulturkonsulent Boris Erben og sekretariatet i Flensborg og sekretariaterne rundt omkring og for gode møder og samtaler i årets løb med forretningsudvalget.

Jeg ønsker alle et fortsat godt landsmøde.

Martin Lorenzen: Mange tak til Karin Goos. Så kommer vi til punkt 8

b. Kulturudvalget

Formand Jytte Christoffersen: Det her bliver så min sidste beretning, og lige for tiden er arbejdet faktisk i en rigtig god gænge. Forårets arrangementer er beskrevet i den beretning, I har fået tilsendt. Vi fik jo afviklet koncerten med Die Herren på Sild med ca. 350 tilhørere, og mine meddelere syntes, det var et rigtig fint arrangement. Arrangementerne i efteråret har været fint besøgt, måske skyldes det et meget

fint PR-arbejde. Det har jo længe været sådan, at Jazz på Flensborghus har haft sin egen folder både forår og efterår, og jazz-konserterne, som Knud Ramm Mikkelsen står for, er en succes. Her på det sidste har vestkysten udsendt sin egen folder, en lækker lille sag og et glimrende tiltag, der bliver udgivet af Husum-Ejdersted amter.

Boris har lanceret en ny oversigt over arrangementer, som både vises i avisen og i KONTAKT. Det viser en oversigt over den kommende tids arrangementer, både dem, som vi arrangerer, og Teater- og Koncertudvalgets. Det er virkelig brugervenligt. Jeg synes simpelt hen, det er genialt.

Efteråret har været tæt besat med arrangementer. Susse Wold forførte os med H.C. Andersen – hun er en formidabel dame og det var et formidabelt arrangement – i samarbejde med Nordisk Informationskontor, og med en fuld sal.

Jazz på Flensborghus med Bourbon Street Jazzband i samarbejde med SdU lokkede 159 tilhørere til.

Signe Svendsen - også i samarbejde med SdU - spillede både på Vesterland og på Flensborghus. I Vesterland var der 63 og på Flensborghus 91 deltagere). Jeg var selv i Flensborg og syntes det var en meget fin aften - især anden halvleg.

Der var foredrag om Karen Jeppe med Britta June Johnsen med 33 tilhørere.

De 3 Kgl. Tenorer - i samarbejde med Teater- og koncertudvalget - var forrygende morsomt med 95 tilhørere.

Jazz på Flensborghus - Niels Lan Doky i samarbejde med SdU. Det blev en særdeles god aften med 110 deltagere.

Så er der de arrangementer, der har fundet sted i den sidste uge. Jeg har ikke deltagerantallet på dem alle, ikke andet, hvad jeg har læst i Flensborg Avis. Der var foredrag med Bodil Cath: Royal fortælling med ca. 30 tilhørere. Forfatterlæsning med Jens Blendstrup, i samarbejde med biblioteket, blev ifølge Flensborg Avis et flop med næsten ingen tilhørere. Flensborg Avis har ikke haft nogen anmeldelse med over arrangementet The Floor

is Made Of Lava og Mescalín, baby i Volksbad, i samarbejde med SdU. Og så har der været Full Circle i Vestejderstedhallen.

I den forgangne sæson i det år, der er gået, har vi haft samarbejde med Schleswiger Jazzherbst, som vi plejer, Folk Baltica og Hofkultur. Folk Baltica er godt indkørt både nord og syd for grænsen nu, selv om der var visse økonomiske problemer i år pga. transportproblemer. Visse af deltagerne kunne nemlig ikke komme frem pga. askeskyen og skulle hentes på anden vis. Hofkultur valgte at lægge sit startkoncert i gården ved Flensborghus, da skibsfartsmuseet var under reparation. Gården var efter sigende særdeles velegnet, hvilket udvalget har taget til følge. Forklaring følger ...

Så er der føljetonen om Kim Larsen. Vi har haft meget svært ved at få en dato. Kim Larsen har nemlig fået diskusprolaps. Man kunne se i Politiken, at hans koncerter i efteråret er blevet flyttet til februar. Men hans manager har også været svær at få hold på. Så vidt jeg er orienteret, er det dog lykkedes at få 2 datoer, den ene en torsdag i juni, den anden den 20. august, men Boris er taget til Flensborg nu for at træffe Jørgen, Kim Andersens manager, og de vil se på gården ved Flensborghus. Så der er fortsat udvikling i sagen. Gården ved Flensborghus har vist sig at være velegnet som koncertsted til åbningen af Hofkonzerte. Der er kun 2 "huller", ned ved havnen og op ved Nørregade, så det er let at koncentrere tilgangen. Gården siges at kunne rumme ca. 1.000-1.500 mand, men det er måske lige snert, og så mange kommer der jo nok heller ikke. Kim Larsens yndlingsøl siges at være Flensborg Bier, så hvorfor han har været så svær at lokke hertil. Det ved jeg ikke, men nu ser det ud til, at der er en lille håb om, at det lykkes.

Vi afholder jo hvert år nogle skolekoncerter i samarbejde med Skoleforeningen, og hvert år afholdes der er en skolekoncertfestival. Det plejer at være Knud Ramm-Mikkelsen og Ture Pejtersen som repræsentant for Skoleforeningen, der deltager, men i år var også Boris og jeg med. I år afholdtes den i Skanderborg, og selv om alle koncerter selvfølgelig ikke var lige gode, så var der i hvert fald noget at bygge på. Det var simpelthen helt fantastisk. Vi kan jo så alle sammen tale om dem, når Ture og Knud så vælger ud, og der er meget at vælge imellem.

Det var så min sidste beretning. Dengang jeg kom til udvalget, hed det Foredragsudvalget, og nu hedder det Kulturudvalget. Jeg har sidet i udvalget i 14 år, deraf de sidste 4 år som formand, og vær ikke i tvivl, jeg har nydt det, jeg har virkelig kunnet lide det. Ja, indimellem har jeg faktisk fortrudt, at jeg har sagt fra - men man skal holde op, medens legen er god. Ingwer, jeg ønsker dig lykke til og ved, at du kommer til at klare dig fint. Jeg tør roligt overgive roret i Ingwers hånd, og jeg vil gerne bede jer alle sammen at stemme på Ingwer som ny formand for vores udvalg.

Til slut vil jeg gerne takke medarbejderne i sekretariatet - især Katrin og Boris - amtskonsulenterne og alle de flittige hænder rundt omkring i Sydslesvig, som er med til at få arrangementerne til at køre. Jeg vil også takke mine 2 udvalgsformands-kolleger Gitte og Karin, som jeg har haft et fint samarbejde med. Forhåbentlig tilgiver I mig, at der nu kommer en mand ind i triumviratet, og jeg beder jeg tage pænt imod ham. Og så vil jeg også sige tak til forretningsudvalget og hovedstyrelsen og selvfølgelig til mine udvalgskolleger, som jeg har nydt at være sammen med.

Martin Lorenzen: Mange tak til Jytte Christoffersen. Vi går videre til punkt

c. Årsmødeudvalget

Formand Gitte Hougaard-Werner: 'Glæden ved Sydslesvig - del den med andre' lød mottoet for årsmøderne 2010. Og det kan man vel roligt sige, at vi gjorde. Vi delte både glæden og vreden. Vreden over regeringens spareplaner og glæden ved mindretalslivet - i alle dens udformninger.

Der blev holdt i alt 40 møder rundt i alle hjørner af Sydslesvig, og tusindvis af mennesker mødte frem. I år blev der meldt "fuldt hus" flere steder i landsdelen, og det var dejligt at mærke den store opbakning, uanset om vreden eller glæden var skyld i fremmødet. Alle kunne gå hjem med gode oplevelser, spændende taler, fællessang og underholdning, alt det et traditionelt årsmøde byder på!

Om det er formulering af årets motto, arbejdet med plakaten og t-shirt, ønskeskemaer eller budgettet, fordelingen af talere, åbningen af Sydslesvigudstilling, debatmødet på Flens-

borghus, pressens opbakning og dækning af møderne eller evalueringsmødet i Skovby, så har I kunnet læse om det i KONTAKT eller i min skriftlige beretning. Herfra vil jeg nøjes med at fortælle, at budgettet er afsluttet, og underskuddet forsvindende lille, så det er vi fra udvalgets side godt tilfreds med!

Vi fastholder stadig, at refusionsønsker, der først sendes ind efter årsmøderne, ikke kan tilgodeses, og ligeledes kan vi ikke hjælpe økonomisk, hvis det ikke drejer sig om et årsmøde i traditionel forstand. Her vil jeg lige supplere mit manuskript, idet det, hvad generalkonsul Henrik Becker-Christensen nævnte i sin hilsen, er så absolut udvalgets intentioner. Og det står vi fast ved, så længe vi er medlemmer af udvalget. Jeg mener, jeg har sagt det mange gange, men her inden valget gentager jeg det selvfølgelig gerne. I må gerne give det enkelte møde et pift, men formen som kulturpolitisk platform med taler og hilsener fra nord og syd, fællessange og underholdning rokker vi ikke ved. Så hvis I vælger udvalget, som det er i dag, så vælger I også det traditionelle årsmøde.

Så vil jeg gerne benytte lejligheden til at berette om de nye tiltag og tanker, udvalget har arbejdet på siden evalueringsmødet. Dette møde er for øvrigt vigtigt, for det er der, vi har et forum, hvor vi kan lytte til hinanden og andres erfaringer ved møderne rundt omkring og få afklaret eventuelt opståede problemer eller ønsker for fremtiden. Det er et åbent møde, som jeg kun kan anbefale, at man deltager i.

Derudover har vi allerede sidste år haft møder med de enkelte friluftsmødeudvalg. Det var gode og konstruktive møder, som vi har valgt at bibeholde i år. Vi starter allerede i denne måned med et stort fælles møde, hvor alle friluftsmødeudvalg og amtsbestyrelser er inviteret. På den måde kan vi kommunikere tættere sammen og i fællesskab hjælpe og støtte hinanden i at få friluftsmøderne til at være de store samlingspunkter om søndagen, efter de både store og mindre møder ude i distrikterne fredag og lørdag.

Ønskeskemaerne er også et af de emner, vi har arbejdet på, og ligeledes har diskuteret på evalueringsmødet. Fremover vil proceduren være sådan, at skemaerne udsendes umiddelbart efter landsmødet i dag, når mottoet er offentliggjort. Det vil nu også være muligt at downloade skemaet via SSFs hjemmeside

www.syfo.de. Skemaet har fået et nyt udseende og skulle være mere overskueligt og indeholde de vigtigste informationer, som sekretariatet og udvalget har brug for i forbindelse med forberedelsen og koordineringen af talere og underholdning. ALLE, og jeg siger ALLE aftaler sker via kontoret, på nær ungdomstaler. De aftales i distriktet og navne videregives til Boris på generalsekretariatet. Alle andre talerønsker forespørges og koordineres via generalsekretariatet. Det er kontoret, der tager kontakten til den ønskede underholdning, taler eller orkester, så vi undgår private aftaler, der så pludselig kolliderer med andre ønskeskemaer, idet vi arbejder efter princippet "først til mølle".

Når I udfylder skemaerne, er det selvfølgelig muligt at benytte sig af vores inspirationsfolder. Den er blevet fornyet og revideret. Den er ment som et uddrag af muligheder, men I er altid meget velkomne til at komme med andre ønsker, tænke anderledes og give det enkelte møde et pift. Men husk formen. Vigtigt er, at alle møder har deltagelse fra enten skoleelever eller børnehavebørn, da det er vores alle sammens årsmøde, og de sætter et dejligt personligt præg på mødernes underholdning. Denne underholdning aftales også selv og meddeles til generalsekretariatet.

Afleveringsdatoen for skemaerne bliver den 11. januar 2011, dvs. alle distrikter har fra i morgen og 2 måneder frem til at aftale, hvad de har lyst til og hvad de ønsker til det kommende årsmøde. Resten af planlægningsarbejdet kan sagtens vente – i distrikterne, men så kan kontoret komme i gang. Det vil fra nu af ikke længere være muligt at tilgodesøse ønsker, der bliver sendt ind efter den 17. januar 2011, hvilket også hænger sammen med generalsekretariatets nye computersystem. De distrikter, der indtil da ikke har indsendt ønskeskemaet, må tage til takke med den underholdning og de talere, de kan få tildelt. På den måde kan sekretariatet komme i gang med planlægning i tiden.

På evalueringsmødet talte vi ligeledes om, at det var sent, at det hele falder på plads. Det er ikke helt muligt at undgå, og der vil også være last-minut-ændringer denne gang, men den aktuelle liste vil altid være at finde på nettet, så vi anbefaler jer at benytte denne vej.

Et af sidste års nye tiltag, som vi fik Flensborg Avis til at udføre, var vores nedtællingskalender,

der lavede årsmøde-countdown. Vi ser frem til at se den kalender igen. Men inden da skal startskuddet lyde her fra talerstolen, når jeg nu offentliggør næste års motto. Det skulle være kort og godt, tankevækkende og inspirerende og helst uden tankestreg. Udvalget har enstemmigt fastlagt følgende motto:

»De danske årsmøder 2011 - Hvordan præger vi Sydslesvig?«

Et spørgsmål, både den enkelte, men også mindretallet som helhed eller for den sags skyld flertalsbefolkningen kan stille sig selv eller hinanden. Ydermere er det sprogets år i Danmark. Og sproget er blandt andet en af de ting, mindretallet præger Sydslesvig med.

Udvalget håber, at I kan bruge mottoet og har lyst til at gå i gang med næste års mødeplanlægning

Sidste nyt fra udvalget er så plakaten og t-shirt. Plakaten vil vi få lavet som bestillingsarbejde og offentliggøre ved et hovedstyrelsesmøde i foråret. Det vil i fremtiden være muligt at bestille en t-shirt, hvor der kun står "De danske årsmøder i Sydslesvig" på. Årets plakat vil vi i fremover kun få lavet som button, som man så kan tage på "genbrugs-t-shirten" og samle år for år.

Det er vores fremtidige planer. Følg med i det, der sker i udvalget, på www.syfo.de/årsmøderne. Derudover er der mulighed for fremtidsplanlægning, når jeg nu bekendtgør de kommende årsmødedatoer, der både tager hensyn til det politiske Danmark og Folketingets ferie, Grundlovsdag, pinse og maj måneds måske lidt usikre vejr. Vi holder årsmøder i Sydslesvig: 8.-10. juni 2012; 7.-9. juni 2013; 13.-15. juni 2014; 12.-14. juni 2015; 10.-12. juni 2016 og den sidste fastlagte dato er 9.-11. juni 2017.

Det er ikke sikkert, at udvalget i den konstellation er ansvarlig for årsmøderne til den tid, men som man har kunnet læse, står udvalget og undertegnede som formand gerne til rådighed i endnu en valgperiode.

Dermed er jeg nået til vejs ende og vil gerne slutte af med at takke jer alle, billedsamlingsudvalget, resten af årsmødeudvalget og embedsværket for arbejdet op til, mens weekenden løber af stablen og alt evalueringsarbejdet.

Tak til alle jer og tak til alle medvirkende ved årsmøderne, tak til talere og orkestre. Vi ser frem til at møde jer alle igen den 28.-30. maj 2011 med mottoet "Hvordan præger vi Sydslesvig?"

Tak og fortsat godt landsmøde.

Martin Lorenzen: Mange tak. Vi går videre til punkt 9

9. Drøftelse af beretningerne

Martin Lorenzen: Selvfølgelig indgår også udvalgenes skriftlige beretninger i drøftelsen, hvis I har spørgsmål til dem. Er der nogen, der har nogle kommentarer eller spørgsmål eller bemærkninger til de tre beretninger? Også her gælder: Når man kommer op på talerstolen, bedes man venligst først nævne sit navn og hvor man kommer fra. – Det er Preben K. Mogensen, der får ordet.

Preben K. Mogensen, formand for Flensborg by: Jeg er ham, der er et billede af på Flensborg bys hjemmeside, den nye flotte, som SSF har fået. Det bliver også brugt på et brev, der blev sendt rundt til alle medlemmer af Sydslesvigsk Forening i Flensborg by. Jeg hedder Preben Mogensen og er byformand i Flensborg. Nu håber jeg, I kan genkende mig en anden gang – folk, der så på billedet, havde problemer.

Men jeg har ikke nogen problemer her – jo, et problem har jeg efter at have hørt Gittes beretning. Jeg har ikke tid til at være her mere, jeg skal hjem og planlægge årsmøde. Og jeg kan være glad for, at mit distrikt Flensborg-Nord, har planlagt bestyrelsesmøde den 11. januar 2011. Jeg skal nok bringe det forbi på generalsekretariatet senere på aftenen.

Jeg ville egentlig have foretrukket 'Sproget forbinder' som motto. Jeg har her en folder, hvor der står 'Faber forbindet', og det er egentlig det egentlige emne, jeg står her på talerstolen for. Jeg havde allerede lyst til at sige noget til formandens beretning, som var usædvanlig god. Så tusind tak for den, Dieter. Og så når vi sidder der og har siddet i to timer, så orker vi jo ikke rigtig at gå herop på talerstolen, men det er en skam. Vi har igen hørt nogle fantastiske beretninger om et virkeligt godt arbejde. Ikke kun fra forretningsudvalget eller foreningens side som helhed, men også i særdeleshed fra udvalgene.

Tak, Gitte, især for dit pres på os, og tak til Jytte for de mange år. Det vil jeg altså have lov til også at sige her.

Karin nævnte jo i sin beretning problemet med at gøre reklame for vore arrangementer. Før i tiden kunne vi altid stole på, at det fungerede bedst med mund til mund. Jeg håber, at Jens A. Christiansen vil tilgive mig, at jeg brugte hans beretning til at følge Dieters opfordring til at læse statsministerens hilsen til os i årbogen – også tak, fordi den ligger dér. Statsministeren skriver noget om, at den personlige reklame ikke er til at undervurdere, altså den personlige forbindelse og kontakt på kryds og på tværs af grænsen. Jeg vil derfor benytte lejligheden til at gøre jer opmærksom på, at hvis I kender nogen i Flensborg, så skal de opfordres meget kraftigt til at stemme på Simon Faber den 21. november.

Ingen reklame er bedre end den personlige henvendelse. Kims tale blandt andet jo også – tusind tak for den.

Med hensyn til reklamer vil jeg sige, at de bliver mere og mere nødvendige, fordi vi alle sammen har sådan en fortravlet hverdag. Vi i distrikterne med vores folkelige gren af arbejde bliver mere og mere afhængige af, at vi har nogle gode udvalg og et fantastisk tilbud og også den hjælp, vi kan få fra vores forening, som vi har brug for. Det skal ikke være nogen hemmelighed, at den personlige kontakt og de personlige kontakter på kryds og på tværs ofte lider under, at vi har så travlt med så frygtelig mange ting. Det vil jeg ikke stå her og beklage, men bare gerne give udtryk for, at vi i distrikterne, ligegyldigt hvor vi er henne, har brug for at blive båret mere og mere hen i den retning, hvor tingene knyttes sammen på Simon Fabers reklame, og hvor vi mærker, at vi ikke står alene med det, men at der er nogen, der løfter opgaven sammen med os. Vi i distrikterne kan ikke mere mobilisere hundrede mennesker til en foredragsaften med Søren Ryge eller hvem det end måtte være, sådan som man kunne for tyve år siden. Men hvis distrikterne i et amt går sammen eller også i særdeleshed sammen med vore udvalgs flid og foretagsomhed, så kan vi.

Det var den måde, jeg gerne vil sige tak på. Tusind tak for de gode beretninger.

Martin Lorenzen: Tak til Preben. - Er der flere bemærkninger til de tre udmærkede beretninger? - Det ser ikke sådan ud. Beretningerne fra Teater- og koncertudvalget, Kulturudvalget og fra Årsmødeudvalget skal kun tages til efterretning, idet de allerede er blevet godkendt af hovedstyrelsen.

Så går vi til punktet 'valg', og jeg beder tællekommissionerne at være klar.

10. Valg af

a. medlemmer af forretningsudvalg

Martin Lorenzen: Ifølge vedtægterne § 10, afsnit 10.3 (1), vælger landsmødet foreningens forretningsudvalg. I § 10, afsnit 10.3 (2) står, at der i lige år vælges 1. næstformand og 1. bisidder. Desuden skal der ifølge vedtægterne § 10, afsnit 10.3 (3) hvert år vælges en 1. og 2. suppleant.

I jeres tilsendte bilag kan I se, at

- 1. næstformand er Jon Hardon Hansen, og
- 1. bisidder er Anne Mette Jensen.

Begge to har tilkendegivet, at de er villige til at lade sig genvælge. Dette foreligger også skriftligt.

- 1. suppleant er Lars Nielsen.
- 2. suppleant er Kirsten Tychsen Hansen.

Også disse to har tilkendegivet, at de er villige til at lade sig genvælge.

Valg til forretningsudvalget skal foretages skriftligt og enkeltvis. Vi begynder med valget af

• 1. næstformand:

Kandidat er nuværende 1. næstformand Jon Hardon Hansen. Er der andre kandidater? – Det ser ikke ud til at være tilfældet. - Formanden vil gerne anbefale Jon Hardon Hansen.

Dieter Paul Küssner: Det gør jeg gerne. Vi har et fortrinligt godt samarbejde i det nuværende forretningsudvalg, hvor vi søger konstruktive løsninger i fordraglighed og i en venlig atmosfære. Vi er et godt team, og vi vil gerne bevare Jon iblandt os, hvis I er enige – selvom han kom for sent i dag. Det tilgiver vi ham.

Martin Lorenzen: Jeg beder jer om at tage den lyseblå stemmeseddel nr. 2. Der vælges ved at skrive enten Jon Hardon Hansen eller ja eller nej eller afholdelse på. Værsgo! – Tællekommission 1 samler ind!

Har alle afleveret? – Det er fint.

• **1. bisidder:**

Vi fortsætter valgproceduren og går over til valg af 1. bisidder. Anne Mette Jensen er kandidat. Er der andre kandidater? - Det ser ikke sådan ud. - Formanden vil gerne komme med en anbefaling.

Dieter Paul Küssner: For Anne Mette gælder det ligesom for Jon, at hun er en vigtig sparingspartner i forretningsudvalget. Hun ser nemlig også tingene fra Flækkeby og ikke bare fra Flensborg. Det synes jeg, er en yderligere kvalifikation. Vi vil rigtigt gerne have Anne Mette med også fremover i forretningsudvalget.

Martin Lorenzen: Ja, tak. Så beder jeg de delegerede om at stemme med den lyseblå stemmeseddel nr. 3. Det gøres ved at skrive enten Anne Mette Jensen eller ja eller nej eller afholdelse. Værsgo! – Tællekommission 2 samler ind!

Har alle afleveret deres stemmeseddel? – Godt.

• **1. og 2. suppleant:**

Inden vi holder pause, kan vi lige nå at vælge de to suppleanter til forretningsudvalget.

Vi har to forslag: 1. suppleant er Lars Nielsen og 2. suppleant er Kirsten Tychsen Hansen. Er der andre forslag? - Det kan jeg ikke se.

Er der nogen, der gerne vil have en skriftlig afstemning her? Det behøver vi nemlig ikke, så jeg spørger, om der er nogen, der er imod, at vi tage afstemningen én bloc gennem håndsoprækning? – Det er ikke tilfældet.

Så vil jeg foreslå, at I rækker stemmesedlen op i vejret. – Ja tak. Er der stemmer imod eller afholdelser? – Det er der ikke, og jeg siger tillykke med valget til Lars Nielsen og Kirsten Tychsen Hansen.

Martin Lorenzen: Jeg foreslår, at vi holder en pause nu. Traditionelt byder vi jo på ærtesuppe, men hvis der er nogen, der gerne vil have

vegetarmad, så skal de henvende sig til køkkenet. Vi genoptager mødet kl. 13.15.

- P A U S E -

Martin Lorenzen: Inden vi fortsætter med vores dagsorden, skal vi have overrakt Sydslesvig-Prisen. Jeg giver ordet til Dieter Küssner.

Dieter Paul Küssner: Så skal vi over til en begivenhed, som hvert år sætter glans – synes jeg – over vores landsmøde. Det er, at vi ved venners hjælp kan give en anerkendelse, et håndslag, et skulderklap, til et menneske, der i vores rækker har ydet en langvarig imponerende indsats, oftest uden for rampelyset. Til det har Oberst H. Parkovs Sydslesvigpris igennem en lang årrække, siden 1983 faktisk, givet sliderne i mindretallet en hilsen og håndsækning. I år er det distriktet Tarup – jeg har ikke sagt navnet endnu – der har fundet en virkelig værdig prismodtager. Tarup er jo kendt for et meget stabilt og intenst foreningsliv med eget forsamlingshus. De har endda på det seneste været meget aktive også inden for pensionistbevægelsen i SdU. Det er petanque, der trækker. Det er noget, der breder sig i Sydslesvig. Harreslev er også med, og Jaruplund Højskole har fået anlagt en petanque-bane, hvis og når mindretallets ældre skal på højskole. Men Tarup er også meget andet. Det er et dejligt sted, og der har man altså fundet ud af, at Hans Werner Clausen fra Tarup skal være dette års modtager af Oberst H. Parkovs Sydslesvigpris.

Han er, som de siger derude, en stille slider i det danske mindretal i Sydslesvigsk Forening, men også i andre sammenhænge. Han har været i SSF siden 1960, altså et halvt århundrede. Han var aktiv som SSF-distriktsbestyrelsesmedlem hhv. -suppleant i 42 år og deraf 30 år som kasserer. Det er flot. Hans engagementet har også omfattet det lokale SSW-arbejde, hvor han også har været kasserer - og i øvrigt er det endnu. Det er godt gået.

Han har været aktiv i Tarup Ungdomsforening siden ungdomsårene: Han har spillet håndbold og bordtennis, og har selvfølgelig været med i bestyrelsen. Den dag i dag passer han fortsat Tarup Ungdomsforenings bordtennisafdeling. Man er aldrig for gammel til at være ung.

For sit engagement blev han hædret med SSFs sølvnål i 1999, og også byen Flensborg har forstået, at Hans Werner Clausen er en kraft i det flensborgske miljø. Derfor blev han udmærket på »Tag des Ehrenamts«, de ulønnede frivilliges dag i 2004.

Hans Werner Clausen er udlært tømrer og gift med Gertrud. De to har holdt sammen i nu over 50 år. Han mødte hende til folkedans – hvis nogle stadig er enlige, er her en opskrift – engang i 50'erne. Sammen har de nu voksne børn og børnebørn.

Også Gertrud er engageret i det danske arbejde, bl.a. som den lokale kvindeforenings kasserer i 25 år. De tager den lidt mere med ro nu, men kun lidt. De går regelmæssigt, som jeg allerede har annonceret, til petanque og kortspil. De cykler, og så passer de deres dejlige hus, deres prægtige have og drivhus. Der er stadig go i familien Clausen i Tarup, og derfor skal Hans Werner nu har overrakt af Oberst H. Parkovs Sydslesvigpris. Tillykke – og nu kommer selve prisen.

Formanden for Oberst Parkovs Mindefond, Wilhelm Klüver, overrækker en check og en buket blomster. Hans Werner Clausen får stående bifald fra forsamlingen.

Martin Lorenzen: Så genoptager vi mødet, og jeg har nogle resultater:

Resultatet af valget til 1. næstformand:

afgivne stemmer	143
deraf ugyldige	1
blanke stemmer	3
ja-stemmer	133
nej-stemmer	6

Tillykke med valget, Jon Hardon Hansen.

Vi fortsætter med resultatet af valget til 1. bisidder:

afgivne stemmer	143
blanke stemmer	2
ja-stemmer	138
nej-stemmer	3

Tillykke med valget, Anne Mette Jensen.

Så kommer vi til punkt 10

b. Valg af udvalg

Ifølge vedtægterne § 10, afsnit 10.4 (1), vælger landsmødet i lige år 3 faste udvalg:

- Teater- og koncertudvalget
- Kulturudvalget
- Årsmødeudvalget

• Vi begynder med valget af formanden for Teater- og koncertudvalget.

Som det fremgår af bilag til dagsordenspunkt 10, tager den nuværende formand Karin Goos imod et eventuelt genvalg. Er der andre kandidater? - Det ser ikke ud til at være tilfældet.

I bedes bruge den lyseblå stemmeseddel nr. 5. Der vælges ved at skrive enten Karin Goos eller ja eller nej eller afholdelse. Værsgo!

Det er tællekommission 1, der skal samle ind.

Har alle afgivet deres stemme? – Det er godt.

• Mens 1. tællekommission tæller stemmerne, kan vi foretage det næste valg, nemlig valg af de 4 ordinære medlemmer til Teater- og koncertudvalget.

Vi har nogle indkomne forslag: Det er Anders Schaltz Andersen fra Hatsted, Lene Lass fra Padborg, Åse Pejtersen fra Flensborg og Hauke Paulsen fra Kiel. Alle 4 kandidater har skriftligt indvilliget i at modtage et eventuelt valg.

Er der andre forslag? – Jeg ser ikke andre forslag.

For at gøre det så nemt som muligt for jer, har vi til dette valg forberedt en rød stemmeseddel, hvor alle foreslåede kandidater er opført.

Der skal vælges 4 kandidater, og vi har mulighed for at vælge én bloc gennem håndoprækning. Eller er der nogen, der forlanger en skriftlig afstemning.

Det synes I ikke er nødvendigt. Den røde stemmeseddel skal rækkes i vejret.

Jeg kan konstatere, at medlemmerne er enstemmigt blevet valgt.

• Vi fortsætter med valget af formanden for Kulturudvalget. Tællekommission 2 bedes gøre sig klar.

Her har vi et nyt forslag som formand for Kulturudvalget. Det er Ingwer Rodenberg Roost fra Egernførde. Er der andre kandidater? - Det ser ikke ud til at være tilfældet.

I bedes tage den lyseblå stemmeseddel nr. 6. Det gøres ved at skrive enten Ingwer Rodenberg Roost eller ja eller nej eller afholdelse. Værsgo!

2. tællekommission samler ind!

Har alle afgivet deres stemmeseddel nr. 6? – Fint.

• Vi fortsætter med valget af de 4 ordinære medlemmer til Kulturudvalget.

Her er der også indkommet 4 forslag: Niels-Ole Lindgaard fra Tarp, Eberhard von Oettingen fra Flensborg, Knud Ramm-Mikkelsen fra Harreslev og Bjørn Egeskjold fra Ladelund. På listen står også Ingwer Rodenberg Roost, men han stiller jo ikke op som ordinært medlem. Derfor må I strege ham der. Er der andre forslag?

Inge Merete Hansen, formand for Sydtønder amt: Vi fra Sydtønder amt vil gerne foreslå Bjørn Egeskjold, skoleleder i Ladelund og medlem i amtsstyrelsen. Han er meget interesseret i musik og spiller også selv. Så vi tror, at det kunne være godt at få ham ind i kulturudvalget. Jytte kom jo også fra Ladelund, da hun begyndte, og hun var jo rigtig god. Så det er der lidt af en garanti for jer.

Martin Lorenzen: Tak for denne anbefaling af Bjørn Egeskjold fra Ladelund. Er der andre forslag ud over de 4, som foreligger? – Det kan jeg ikke se.

Jeg går ud fra, at forsamlingen er indforstået med et valg én bloc gennem håndsoprækning. I bedes derfor at række den lille stemmeseddel i vejret.

Jeg kan se, at der ikke er nogle modstemmer og afholdelser, så derfor er medlemmerne enstemmigt valgt. Tillykke med det.

Imidlertid har jeg fået resultatet af afstemningen om formandsposten i Teater- og koncertudvalget:

afgivne stemmer	134
deraf ugyldige	2
ja-stemmer	132

Tillykke til Karin Goos. Hun er blevet valgt.

Så er der valg af Årsmødeudvalget tilbage. Her blev Gitte Hougaard-Werner foreslået. Er der andre forslag? - Det kan jeg ikke se.

I bedes bruge den lyseblå stemmeseddel nr. 7. Der stemmes ved at skrive enten Gitte Hougaard-Werner eller ja eller nej eller afholdelse. Værsgo!

1. tællekommission samler ind!

Har alle afleveret deres stemmeseddel nr. 7? – Det ser sådan ud.

• Og til sidst mangler vi valget af de 4 ordinære medlemmer af Årsmødeudvalget.

Også her foreligger 4 forslag: Erik Jensen fra Flensborg, Hans Heinrich Johannsen fra Harreslev, Christiane Jürgensen fra Bøl og Fred Witt fra Egernførde. Alle har indvilliget i at fortsætte. Er der andre forslag? – Det ser ikke sådan ud.

Vi bruger samme procedure som ved de to andre udvalg. – Der er blevet anmodet om en skriftlig afstemning. Så synes jeg, vi skal gøre det.

Til dette valg skal den grønne stemmeseddel bruges. Her står alle 4 kandidater på. I har lov til at sætte 4 krydser. Jeg tror, vi må definere det sådan, at et kryds er et ja og hvis man ikke sætter et kryds, så er det et nej. Er alle klar over, hvordan de skal stemme? – Godt.

2. tællekommission samler ind! - Har alle afleveret deres stemmeseddel? – Fint.

Resultatet af afstemningen om formandsposten i Kulturudvalget foreligger nu:

afgivne stemmer	133
blanke stemmer	1
ja-stemmer	131
nej-stemmer	1

Tillykke til Ingwer Rodenberg Roost.

Så kommer det næste resultat, og det er valg af formand til Årsmødeudvalget:

afgivne stemmer	133
blanke stemmer	1
ja-stemmer	127
nej-stemmer	5

Tillykke med valget, Gitte Hougaard-Werner.

Jeg hører lige fra forretningsudvalget, at man foreslår, at vi fortsætter med det næste punkt, hvis forsamlingen er indforstået. Er det i orden? – Godt.

11. Kontingent

Martin Lorenzen: Jeg giver ordet til formanden.

Dieter Paul Küssner: Jeg ved jo godt, at vi tidligere på landsmødet har besluttet, at der skal ske en regelmæssig justering af kontingentet. Regelmæssigt er jo alligevel upræcist præcist. Da der ikke står, at vi skal gøre det hvert andet år eller lignende, så ønsker vi fra forretningsudvalget at anbefale fra hovedstyrelsen i øvrigt også, at kontingentet i år ikke ændres. På hovedstyrelsens vegne skal jeg foreslå uændret kontingent for enkeltmedlemmer og husstand, også fordi SSW tidligere på året har besluttet en kontingentforhøjelse. Men selvfølgelig må vi regne med i de kommende år at se på, om ikke også vi giver et løft. I den anledning vil jeg dog alligevel gerne gøre opmærksom på, at man altid glemmer, at kontingentet jo er et grundkontingent, det, der holder maskinrummet i gang. Men vores medlemmer har jo mange, mange andre udgifter, når de først benytter sig af kulturtilbuddene. Så selve kontingentet afspejler ikke det, det koster at være med i foreningssydslesvig.

Jeg anbefaler, at I vedtager et uændret kontingent for vores enkeltmedlemmer og vores husstande.

Martin Lorenzen: Ja, tak. Der er altså foreslået uændret kontingent. Er der kommentarer til det eller andre forslag? – Det kan jeg ikke se. – Hvem kan understøtte et uændret kontingent? – Ja, tak. Er der modstemmer, afholdelser? – Det kan jeg ikke se, så det er enstemmig besluttet.

Vi kan lige så godt gå videre til punkt

12. Dato for næste års landsmøde

Jeg giver igen ordet til formanden.

Dieter Paul Küssner: Nu har vi jo ingen 7-års plan for vores næste landsmøder. Det burde vi måske. Men på forretningsudvalgets vegne skal jeg foreslå, at vi holder landsmøde i 2011 lørdag den 12. november.

Martin Lorenzen: Vi venter stadig på resultatet af de 4 medlemmer af Årsmødeudvalget, men går i mellemtiden videre til punkt

13. Eventuelt

Er der nogen, der har noget på hjertet? Nogle positive eller negative kommentarer? – Det ser ikke sådan ud.

Jeg vil ikke nedlægge mit hverv endnu, fordi vi ikke har fået valgresultatet. Vi bliver lige nødt til at vente på resultatet.

Dieter Paul Küssner: Jens A. foreslår, at vi synger en sang, men vi bliver nødt til at gøre det uden klaverledsagelse, for vores pianist har allerede startet valgkampen i Flensborg som overborgmesterkandidat. Men vi kan vel sagtens synge nr. 41 "Kærlighed til fædrelandet".

Efter sangen:

Martin Lorenzen: Nu har jeg fået resultatet af de 4 medlemmer af Årsmødeudvalget:

afgivne stemmer	134
blanke stemmer	4
Erik Jensen	120
Hans Heinrich Johannsen	120
Christiane Jürgensen	115
Fred Witt	119

Dermed er alle 4 medlemmer valgt. Tillykke med det.

Dermed nedlægger jeg mit hverv som mødeleder. Jeg siger mange tak for næsten god ro og orden.

Dieter Paul Küssner: Ja, så nærmer vi os afslutningen, men vi er ikke helt færdige. Dels skal vi takke Martin for god mødeledelse. Det er også blevet nemmere at være mødeleder. Hans forgænger i embedet havde det jo lidt vanskeligere, idet det endnu hed Seksmandsudvalget og kom til at sige 'Velkommen til Seksudvalget'. Den slags risikerer man jo ikke med Sydslesvigudvalget. Men tak for god mødeledelse, og vi har en lille sund gave til dig.

Og så vil jeg til sidst gerne ønske tillykke til de ny- og genvalgte og samtidig sige tak til Rejner Bogdan, som ikke er her i dag. Men jeg ved, at Teater- og koncertudvalget tager sig af den tak. Også tak til Jytte Christoffersen, som jeg har siddet i Foretagsudvalget med, og vi har sammen kæmpet for at det skulle hedde Kulturudvalget. Så nogen nytte har vi da gjort. Og derfor er der en blomsterbuket til Jytte.

Formanden overrækker under stort bifald fra forsamlingen en blomsterbuket til Jytte Christoffersen.

Dieter Paul Küssner: Jeg kan se, at du ikke nøjes med at få en blomsterbuket, men din efterfølger vil også gerne sige noget.

Ingwer Rodenberg Roost: Kære Jytte. Jeg vil gerne på udvalgets og egne vegne sige tak for dine 14 år i udvalget. Jeg har været så heldig at følge dig lidt på vej, og det har ikke været kedeligt de sidste 4 år. Vi har i udvalget haft godt af din viden om mange emner og de mange kontakter. Ja, Jytte, det er med et grædende og et smilende øje, at vi tager afsked med dig i dag. Vi kommer til at savne dig. Vi har nødtvunget måttet acceptere, at du ønsker at træde ud af udvalget, men som pensionist har man jo travlt. Jytte, alt godt for de kommende år. Tonen i udvalget har altid været lidt åben, så jeg vil slutte af med nogle ord, du har hørt et par gange før, men du skal lige have den her, og bagefter lyder der: "Og hold så kæft, Jytte."

Den nye formand overrækker under bifald fra forsamlingen en gave til Jytte Christoffersen.

Dieter Paul Küssner: Den laudatio kommer ikke bag på mig.

Men vi vil slutte landsmødet med at synge "Jeg ved, hvor der findes en have så skøn", nr. 40, side 55, og derefter kan vi så også sige: "Hold så kæft, landsmøde".

Tak for i dag. Kom godt hjem, trods vejarbejde og alt muligt andet uskønt, og lad os glæde os til overborgmestervalget i Flensborg. Tak for landsmødet.

Flensborg den 13. december 2010 / JAC

Martin Lorenzen
Mødeleder

Jens A. Christiansen
Protokolfører

PROTOKOL 2010

Sydslesvigsk Forening
Norderstr. 76
24939 Flensburg
Telefon +49 (0)461 144 08-0
www.syfo.de